

NEW TESTAMENT WORSHIP

(*Angami - Naga*)

By

J. C. CHOATE

Translation

RENUOSI & RAZOUHU

Published by

WORLD LITERATURE PUBLICATIONS

THE VOICE OF TRUTH

LOZAPUHU - PHEK - NAGALAND

THE VOICE OF TRUTH

(English - Lang: A)

First Printing in Nagaland

2000 Copies - 1995

THE VOICE OF TRUTH

Copies available with :

Razouhü Chakhesang

The Voice of Truth

Lozaphuu - 797108

Phek - Nagaland

WORLD LIBRARY PUBLICATIONS

Printed at:

Sarvika Printers

Visakha.

INTRODUCTION

The Christian is to worship God. Surely all would agree with this. The big question at this point, however would be : How should one worship? To answer that question obviously it would be necessary for us to go to the New Testament. That is what we attempt to do in the following lessons. If you will come along and study with us, surely we will be able to determine the kind of worship God requires of each of us.

God has given us his word and in that word he has revealed his will. This is true whether he is talking to us about the plan of salvation, the Church, the Christian life, or worship. Since he has given the same word to all, and since the Lord is dealing with the same disease (the disease of sin), with only one remedy for that disease (the gospel of Christ), and since he saves all through obedience to that gospel, adding the obedient to his Church, and since all Christians in turn are asked to worship him, it would seem logical that he would ask all to worship in the same way-and indeed he does.

There should be but one worship in the world today and that should be the kind the Lord has revealed in his word. There might be many places to worship but all who worship regardless of where they might meet should be worshipping in the same way. In other words, if one went to one place of worship then he would find them worshipping a certain way at that place. On going to another place of worship, he would find them worshipping the same way, and so on with all of the other places of worship around the world. But that is not true in our day. One group worships one way and another group worships yet another way, and so on. Who is right in this case and who is wrong? Once more this is where the scripture comes in. We may know exactly the type of worship that God wants by going to his word. Once we know what he requires of us then we must abide by it. Furthermore, whether we find one or many who are worshipping the Lord contrary to his will then we must label them as false worshippers. For instance, We read in Acts 17 where the people of Athens were worshipping but they were doing so in ignorance. Again, the Lord said it was possible to worship in vain as a result of following the doctrines and commands of men. This being true, we state again that there is a right way and wrong way of worship. Our purpose in these lessons is to learn the right way, the one true way of worship, and then to pattern our worship after that. Only then can we have confidence that we are worshipping God in spirit and in truth.

J.C. Choate

THUPIEKETUOKO

Page No.

1.	KERÛSUO CA	3
2.	KERÛSUO - U	7
3.	UKO RÛSUO CAKO	11
4.	KERÛSUO RHI	15
5.	KERIEKI KHRISTANKO RÛSUO	19
6.	KERÛSUO ZHA	23
7.	KERÛSUO RHI - U	27
8.	BIBLË KEPHRÛ	31
9.	KECHA	35
10.	ÛTSALI	39
11.	NIEPUU KERÛKRA CA	43
12.	KHAKESH	47
13.	KEHOU NU KEVO	51

Kephrü. 1

KERÜSUO CA (The meaning of Worship)

Ketholeshü nu kerüsuo die hau liro chalie kechü, tshe, rhu zapuzay iemu unou ketho chu di thetshe therhu pie khakeshü. Suusu mia puopuo mörei mia kropue bu chulie morosue, puocau meho menuo shukhe.

1. **We uko chalie kechü geinu rusuo ya.** Hanu chalie kechü hau liro, mia lie chükeshü, dieze, mhatho rusuo basaluo. Ketholeshü nu ngukelie Ukepenuopfü nuonuo chüketuo kituomia puo mhielie, kekreamonyü Niepuu Puo Niepuu zokecü la, Paul-e puo thuo puo üse kituomia puo mhie zo idi va kekra pushü. Puo pukecü, "Jisu Khrista kituo Paul, apostel chünu di kielie, siro kelakreipie Ukepenuopfü dieliekevi kam nu shüliete". (Rommiako 1:1). Pitor mu Jakob rei Pitor Kenieu 1:1; mu Jakob 1:1 nu sükemhie chülie. Uko chükelie hau ca kedipuo ga? Puoca uko-e Niepuu lie chütuote, uko pele keba khe khatseishüte. We uko rei sumia kemhie chülie. Paul-e tarho di sie, "Derei nieko tsie we kephouma chiepralie di Ukepenuopfü kituomia chüliete; mu süla nie chü kemesakelie ngulie, sidi kechachie kerhei nie viete." (Rommiake 6 : 22)

Ketholeshü thuthe hako nu Niepuu kedipuo se uko bu chünyü ba shi uko meho vokhe: "

"mu a mhidzü rei tu zo, mu Judako a rükeba mu a medokephi neiüko dzü lie zorei, Niepuu lie chu zo ba tso shi; süsü nieko rei si ba tuo." (Mhakechüko 20:19). " Süla nieko chülie rei vi ükechüko mia bu thata hie. Siro Ukepenuopfü kedi-a kechü kekrie monyü kemiatho mu thenou mene mhiekehrü mu Kemesa Rupofü nunu u neikechü zo. Themia sidi Khrusta lie chüyakezhamia Ukepenuopfü khriekepfümia zo mu mia rei sümia rhuya. Süla mha kehoupuo chü shierei kezevilieketuoko mu huoniehüo chü pevilieketuoko pfti beilie khe" (Rommiako 14; 16-19). " Nie shürhei bu thachüta hie; nie nou le me ba zolie; Niepuu lie chü ba zolie." (Rommiako 12:11).

Uko kehü la Paul-e thukeshü, "Süla a kezenuoko, Ukepenuopfü u

ngukemezhie la, a-a nieko bunu nieko phou pie perhei ruotho, Kemesa, Ukepenuopfi bu lielie kesü chüpie puo tsünukechu nieko hüshüzhie; süüsü nie nou puotou chü di puo rusüokechü zo. " (Rommiako 12:1). "Sidi themia la zo monyü Niepuu la zokechü tuoi nie siei di nie rhie chülie." (Efesako 6:7). Niepuu Thyatira kehovu ki pu di sie, "A n mhathoko mu n kekhrise mu kepele mu lietho mu kegekechü si; mu n mhatho thelako therieko ki krakuo." (Pesikeshu 2:19)

Uko tsie mele kerüsuo kehov dze pu baya. Hau mezhü, kekreilamonyü kehov chüpie Niepuu ki shüyakezha la. Dieca kekrei liro, kehov chüpie Ukepenuopfi kikeshü nu ukelhou pete khashüwaya. Hauha la puo kerüsuo nu u tei peivowaya. Mhanuü wé puo die ze moro morei puo liechü moro, we kikidi Sunday nhie morei ukelhou nu Niepu rüsuo lievi tuo ga?

2. Uko ketshe se di puo rusüoya.

Paul mu Sila unie kedieki nu keba ki, Ketholeshü nu pukecü, "Sirei khiso teiluo meseki Paul mu Sila unie cha mu chielipie Ukepenuopfi tsheshü. Sükisü kedieko unie pferünyü ba." (Mahakechüko 16:25) Paul thukeshü, Niepu kidepuo japie u tsüshuteshi ikecü pu, süla u mhatho chpie puo kitsa shülie, "Kekreilamonyü khrista vortuou di hie thiedzü pfe ketuoko bu puo zapuzayie kechüfu tshelieketuo la." (Efesako 1:12). Uko phrü lakelie, "Süla uko puo za se Ukepenuopfi ketshe ruosuo kechü, Puo chau tie üse puo za pukechü siu üse puo rüsuo sei tuolie khe." (Ibriko 13:15). Pitor pu di sie, "Situsü nieko kepele kevi kesuo sikelie süu bu Jisu Khrista mia mhingu chü vorketuo nhie thetshe, therhu mu zayie chülieketuo la; nie kepele suusu mi nunu the di kevi kesuo siwa zorei sotayakezha suna ki vikuo zo." (Pitor kerieu 1:7). "Kehoupuorei die puyakezhau Ukepenuopfi die puyakezhamia mhie di pulie; kehoupuorei mha kevi chalie chükezhamia, Ukepenuopfi thuo khashüyakezha kekuou se di chalie chülie. Sidi mha kehoupuorei Ukepeunouffi bu Jisu Khrista la zayie chü zolie; zayie kechü mu kedi kechü telhe kechachie puo vie zo. Amen." (Pitor kerieu 4:11)

Uko teisonhie, u mele pete nu, u mhatho kechü nu mu die kepu nu Niepuu tshelietuo. Ba hurei we Niepuu zhanhie uko keze di puo tshetuo. We süu cau sitou di Niepuu tshe ba tuo. Uko ketshe chü ketuo kiu zho rüli kemezhutho-u se di sede nunu ketshe pie Niepuu ki shülie. Unou bu mene di tshelie. We Puo tshe ketuo tei ki, kephrü, kecha, keli, khakeshü

mu Niepuu kerükra ca kessekü hako pete sa tuo. Ketholeshü nu morokesuo die khakeshüko we zemvüta ro we kikidi puo tshe lievituo ga ?

3. We Niepuu rüsuo ketuoki therhu pie Puo tsüya.

Khrista pukecü, "Kekreilamonyü themia kehoupouerei Puou rhukezha tuoi süko bu Nuou rei rhulieketo la. Themia kehoupouerei Nuou rhuyakemo-u puo ketsekeshü Puou rei rhuya mo." (Johan 5:23). Paul thukeshü, "Siro kechachie kedi, sia-ü jüta liekelho u mhi pie ngu liekelho, puo sie kekrei kejü Ukepenuopfü tsheu rhu sei tuokelieu chüliechie. Amen." (Timothi kerieu 1:17)

U kelakelieu, japie u ketsiu, thiesie lhou rüükemie kemerüu sü Niepuu zo. Süla we therhu ngukelieu sü Niepuu zo we.

4. We Niepuu rusuo ketuoki thetshe pie puo tsüya.

Thetshe hau ca, u kenei bu pie siekelie, therhu pieketsü, kelipie puo kikeshü. Hauha se uko kerüsuo ca-u diebo zo. Derei Ketholeshü khuso huonu puoca-u keze mehoshü khe: " Silie liro nieko kenourhe mu kedierhe di u Niepu Jisu khristanuo puo Ukepenuopfü tshekelie chülietuo." (Rommiako 15:6). " Kekreilamonyü mha ma pie nieko khrülieta zokechüla. Süla nieko mo nunu Ukepenuopfü khrie mu rhuliechie. " (Korintiako kerieu 6:20). " Derei themia kehoupouerei Khristan chüyakezha la kemezhiekehü ngulie liro, puo bu süla menga hieü theza siu la puo bu Ukepenuopfü tshe zoliechie." (Pitor kerieu 4:16)

We u thuo u la mha kehoupouerei chütuoyakezhau ki rei, puo tshe, puo rhu mu puo za-u bu zapuzayie chükelieu a medo. Puo medzi shütuoü ro we mhapuorei zo mo. We uko mhatho-u liro Niepuu zhanhie u nou pete se di puo kishülie mu rüsuo kelieu zo.

5. We pie Niepuu rüsuo ketuoki therhu ketho-u puo lieya.

Ukepenuopfü-e u chükeshüü mu khrista e u kelakelieu. We uko puo rhutuo. We uko puo die rünyütuo. We uko puo die zetuo. We uko puo mhodzü nu ketsü kelutuo. We uko u nou ketho-u pie se puo tsüshutüo, thiedziütho chieliko e pukecü, "..... mesa mu preiürhukechüü sü puo za zo." (Chieliko 111:9). Süsie ru ibriko kethu e thukeshü, " Süla uko rüse-rünie liekel ho kedi kechü puo ngulieketa la ngukemezhieu nyilie khe. Silie liro we Ukepenuopfü rhu nu puo khrü prei siei di puo neikechü lietho-u chülietuo." (Ibriko 12:28)

We Niepuu rüsuo mu ketshe geinu u nou mu u ruopfüke kethotsatie rükra lieya; Sidi we Niepu kekhrrie sikelie, dieze chü di puo mhodzü rünuo kekelie mu puo ki vorkelie la. Niepuu kepezie rei silietaya. Sikelie ze Paule Kolosiko 3:17 nu thupie ketsü-u ca-u silietuo." Sizomonyü nie die nu rei mu nie mhathoko nu rei nie mha kehoupuo kechü nu rei Niepuu Jisu za nunu mha süko peteko chülieko.: (Kolosiko 3:17)

Themia kekra uko teisonhie kerüsuo kehounu volieyakezha la mu uko vomezhiyakezha la rübei chü di rüsuo kezhamia uko kerüsuo ca-u si di rüsuo tuoya mo zo. Themia hako kerüsuo ca-u ngulie mozoluo. Süla uko kerüsuo-u la mhapuorei ngukelie jü.

Uko rüsuo ketuoki, u kele pete, u nou pete se di u nou mesa mu kepezie khakeshü rei sa di rusüolie morosuo. Uko kerüsuo ca-u si di rüsuo chüliero, puo rüsuo nyüsiei tatuo, mu we rüsuo tuoyakezha la mha huo silie tatuo. Hakoha üse ketho-u rüsuo isi.

KETSOKECÜKO .1

1. Kephriü u cayieu khashülie.
2. Kerüsuo ca-u vashashülie.
3. Puo neilieketuo la, kedipuo mhie di chülie morosuo ga . ?
4. Mia liekechü dieca-u kedipuo ga ?
5. Kikidi Ukepenuopfu nuu u kituomia puo chülietuo ga ?
6. Pitor, Paul mu Jakob hako kituomia me ?
7. Kedipuo mhatho se Ukepenüopfü puo neiya ga ?
8. Ketholeshü nu khuso huo die hako la thushülie.
9. We kikidi kerüsuo kehounu chüyakezha la we üse rüsuo üdi pu tuoya ga ?
10. We dieze sa mo di Niepuu rüsuo chülievi me ?
11. Uko Niepuu tshetuo ükecü Ketholeshü khuso huonü uko pethakeshü nu se di kepu lie.
12. We kedipuo mhie di puo tshelietuo ga ?
13. Uko Nuo-u rhulie mo di Puo-u rhulievi me ?
14. We kikidi Niepuu rhulie tuo ga ?
15. Tshelie ikecu dieca-u kedipuo shi pushülie.
16. U kelhou nu u kemengu-u kedipuo ga ?

17. Niepu zhanhie vo kengulie di rüsuolieyakezha cá-u pushtúlie.
18. U chükeshüu supuo ga ? U kelakeliu supuo ga ?
19. We kedipuo mhie puo pfhe khoshütuo ga ?
20. Supuo za se Kemesa-u u tuo ga ?
21. Kolosiko 3:17 thushúlie.
22. Themia kekratsa kedipuo mhie di rüsuo chúya ga ?
23. We kedipuo mhie di rüsuo chülie tuo ga ?

Kephrü. 2

KERÜSUO - U (The Worshipper)

Ukepenuopfü-e chükeshü peteko donu puo rüsuoyakezha puo tuo, mu süsü themia. Ukepenuopfü themia chükeshüki u mo rübei mo derei ruopfü sa di chülie, mu puo mhasi-mhale rei pie puo gei shüshü. Mhasimhale süu la themia ha puo kevi kesuo kedalie kevi rei chülie. Süla puo puo chükeshüu rüsuolie ketuo morei rüsuo lielho ikecü rei leliekevi kekuo khashü. Miapuo e Ukepenuopfü rüsuo ketuo la kedalie ta liro puo sümia la ketho se di puo tshe, puo rhu baya.

Themia ha sietse nu rüsuo chü di lhou kevor puo, puo-e puo moro kekrei puo rüsuo zo tuo. Puo kelhou chie mha hau chütuo zo tuo. Themia kelhou voketa teiki shierei morei tsiedo kelhou teiki zo shierei u, thuo u medo se di nuke tsu rüsuo chü baya. Hakoha, khrü themvu, ketsieko, kerko mu sietse nu ketuo kehoppuorei rüsuo tuo ya. Puo themia thuo chukelie miarhiko ketsie nunu chükelie, sei mu mese se chükelie hako mhodzü nu nuketsu kelu di rüsuo chütuoaya. Derei themia rüsuo chütuoüro Ukepenuopfü puo chükeshüü kivor di puo rusüolie. Ketho, Ukepenuopfü-e uko bu puo rübei rüsuolinuya.

Jisu e petha di sie, " sirei ketho chü di rüsuokezhako ruopfü mu ketho nunu Puou rüsuoketuo tei vorzhie, mu tsie rei vor bate; kekreamonyü Puo mia bu sisi puo kerüsuomia chütuoü di pfü tuoya zokechüla. Ukepenuopfü sü ruopfü zo; mu puo rüsuokezhamia rüopfü mu ketho nunu rüsuo morosuo. (Johan 4:23,24).

Süla themia rüsuo kecu rubei we tsei mo, derei mhanuü puo rusüo tüoliro puo thapie u kie keshü kemezhü u se di ruopfü mu ketho nunu

rüsülie morosuo. Mha hako la keze mhale khe :

1. Themia pete ketho mu rheituoyakezha Ukepenuopfü siba lievi. Chükeshü pete morei süko thuo puo chükeshüu thashüya. Haiü moutalho. Uko pete rei ketho puo ba mu rheituoyakezha Ukepenoupfü uchükeshüu zöükecü siba ya. (Keriekitho 1:1).

2. Mhanüü Ukepenuopfü-e mha pete chükeshü u mu puo mharhü se themiako ki pushü ta liro, themiako puo diezelié zhü. Ukepenuopfü-e hako pete Ketholeshü nunu pushü. Mha hako pete Khrista dze thupie tuo mu we süko geinu peleya. (Johan 20:30:31). Sümhö nu rei, Ketholeshü pete Ukepenuopfü thuo haphra keshü zo. (Timothi kenieu 3:16,17).

3. Ukepenuopfü pupie keba pete Bible nu thupie tuo. Süla themia sügeinu mehölíevi, silíevi mu dieze chülievi. Khrista e apostelko ki die khakeshü, nieko kijü pete nu vo di dielíekeviu pupie themia pete kieshüliechie. (Mark 16:15,16). Sü rübei zományü Uképenuopfü la sumianie miatho di khe merü tuo terhü tuoyashi, süko pevülie tuo. (Mathi 5:6). Süsie rei puo u ki pukeshü sumianie Niepuu mengu di pele tuoyashi puo sümia kekuo khashütuo morei Ukepenuopfü Nuonuo chülieketuo la puotei kevi pie uko tsüshütuo.

4. Vapuo miapuo e Ukepenuopfü die si di phrülie ro puo kepele rei nyilietauo. (Rommiako 10:17). Puo kepele geinu Niepuu die khakeshüko zeliétuo sügeinu kelakelíeu rei ngulíetu. (Mhakechüko 2:38; 17:30; Ibriko 11:6).

5. Diezekelie la puo kelalie di Niepuu kehou nu puo sa liete. Sidi puo rei khristanmia puo chüliétuo. (Mhakechüko 2:47; 11:26).

6. Kehou tsüphrumia puo mu khristanmia puo ta liro puo pukeshüko medzi di Niepu rüsülie. Hakemhie kemosie miapuorei rüopfü nunu rüsü liehlo. Uko Johan 9:31 nunu phrükelie, "Ukepenuopfü kephoumania pfe rünyüya mo, derei themia kehoupuorei Ukepenuopfü rüsü di puo nei chuyakezhamia pfe rünyüyakechtü uko siba zo. ". Niepuu die sikelie mhodzü dieca kenie lelie. Kerieu, Puo Ukepenuopfü kerüsüomia morosuo, mu kenieu liro, Puo Niepuu dieze tuoyakezhamia morosuo. Hako geinu, Ukepenuopfü ze khrietho chükelie, Nuou ze di lhoukelie, Puou morei khristanmia puo mu Niepuu kehou nu tsüphrumia chülievi.

7. Khristanmia puo morei Niepuu kehou nu tsüphrumia puo taü liro, Ukepenuopfü rüsüolic morokesuo se di ruopfü nu mu ketho-u nu

rüsuo di puo bu uko rüsuo-u lielie morosuo. Süu ca kerüsuo hau u nou puo touchü di puo ze kekhekelie kerüsuo kechü hau u nou mene mu u mezhiemelo di chakelieu zo. Sükosu mhale di u nou bu mesa mezhü di u nou pete se rüsuo lie. Kerüsuo puo rüsuo chüba üdi chazou tsa rübei se. Puo kedipuo chü ba shi silie mo di rüsuo chü lielho. Mhanüü süu ketheza zo ta liro süu kethekre mhatho puo te. Kerüsuo hau keitho-u pete se chülie. Süu ca Niepuu die nunu rübei zotuo. Tsie ketso ketuou liro Niepuu kedipuo pu pethashü ga? Uko phrü kesieso vor kezhi tuoi, uko puocau pfhülieketuo hau Bible kephrü rei sa, kecha, tsali kechü, Niepuu kerükra ca cü ketuo mu khakeshü. Hako pete Niepuu zanhie zotuo. Uko tsie we sitoulie te, we kidepuo u nou u tho chü di miapuo rüsuo chütuoyashi, puo kerüsuo zho-u ketho-u nu mo liro kemethuo vie phre zo. Mhanüü miapuo e Niepuu pupie pethakeshü zho tou nu mu kerüsuo thoko chülieya zo shierei, puo ruopfü nunu mu sidi rüsuo lie mo liro süu rei kemethuo zo. Ukepenuopfü e we kedipuo mhie di uko miapuo puo ha bu puo kerüsuo chülie morosuo shi. Hakoha zelie.

8. Kerüsuo u thechü puotou ra balie (Niepuu kehou nu). Niepuu kedipuo se pushü shi sümhie toulie. Puo themia kemezhümia zedi Niepuu bu kerusuo u lielieketuo chülie.

Hakiha kechakehou-u meye se. Khristanko rüsuo ketuoki themia kro Niepuu die nunu rüsuo kekrekreikecü zesuo. Khristan ketho chüyakezhamia ketholeshü nunu sikelie mhie puo deoba siezha sorou nhie rüsuo chü lielho. Themia medo se di phrü nu se tuoyakezhamia, mha bou se ütsali kechü, Niepuu zanhie Niepuu kerükra seyakemomia ze di rusuo chülielho.

Paul pukecü, " Sidi nieko kezeiu mhatho puo si vilieyakemoko ze kekrotho hie, sikechümonyü süko pejo sashülie." (Efesako 5:11). Johan e ketiju kepethako la thukeshü, " Siro themia kehoupourei puo keluyakezhamia puo mhatho kesuoko unie vie rhe zo." (Johan kenieu 11)

9. Kerüsuo u puo thuo puo la - Mhanüü puo Niepuu rüsuo chütuoi ro u zho rüli vi kemoke mu mha kesuo chükezhako nunu therhelie morosuo. (Jakob 5:17). Puo kerüsuo nu u nou mesa, u mo rei mesa mu u ruopfü bu nou ne di u Niepuu kinu vortuo.

No kedipuo rüsuo u chuya ga? No kinhie rüsuo chüya ga? Va kide rüsuo ya ga? Themia kekra rüsuo chüya, derei ketho-u rüsuo u tsaphi.

Themia kekra puotou kemo puo rüsuo chü baya morei kekrükecu chatsa rüsuo chü baya. Nomhanuü rüsuo chü tuou di vo kecüki keviu, kemezhuü rüsuolie, mu kemezhu chatsa mu Ukepenuopfü rüsuolie ketuo la themia kemezhu miapuo chülie.

KETSOKECÜKO . 2

1. Ukepenuopfü-e chükeshü donu yopuo sü supuo ga ?
Supuo puo chükeshü u rüsuo chülievi ga ?
2. Ukepenuopfü kimhie di themia chülie ga ?
3. Themia kikecüpue lelievi ga ?
4. Ukepenuopfü kedipuo kechü la u rhuya ga ?
5. Themia kedipuo mhie di lhou sierlie ga ?
6. Sietsenu themia rüsuo chü di kevor mhanyako za thushtilie.
7. Ukepenuopfü rüsuolie ketuo la supuonie puo pfhüya ga ?
8. Johan 4:23,24 phru di, vatshashtilie.
9. Supuo e Ukepenuopfü thashü ga ?
10. Keriekitho 1 : 1 phrülie.
11. Ukepenuopfü puo kelevu themia ki pushü me ?
12. Puo kikidi hako chülie ga ?
13. Johan 20:30,31 mu Timothi kenieu 3:16,17 phrüşhtilie.
14. Kikidi Ukepenuopfü-e themia bu puo kelevu silienyü ta ga ?
15. Themia-Ukepenuopfü kele silievi me ?
16. Ukepenuopfü nuonuo chülie ketuo la Niepuu suomia ki kekue khashü ga ?
17. Kedipuo mhie di themia nou nu kepele chü pezha lietuo ga ?
18. Supuo la u kelaie tuo ga ?
19. Niepuu rüsuolie ketuo la suomia do jü ba ga ?
20. Ukepenuopfü kephoumama pfe runyülieya me?
21. Ukepenuopfü ze kekhrietholie ketuokoi kiko ga ?
22. Ruopfü nu mu ketho nu rüsuo ketuo ca kedipuo ga ?
23. We uko kirapuo nu Niepuu rüsuo tuo ga ?

24. Kikidi kecha kehou meye se ta ga ?
25. Khristan kethomia mhatho huo chülielho ükecü cako thushülie.
26. Kerüsuo u kedipuo mhie di Niepuu pfhütuo ga ?
27. Ketho nunu rüsuo kezhamia kekra nyi me ?

Kephrü. 3

UKO RÜSUO CAKO (The object of Worship)

Kijüu chükemie tsenunu, themia niaki khronu rusüo kekrekrekrekecü chü vor, mu sünu niaki rei sa. Kijü nu Ukepenuopfü mu terhuoko lakh lakh baya. Kehouki zha pie kemereikecüko rei puo siedziko e chü phrelie. Derei themia kekra uko rhuou, uko nanyüu sa di u nei mo se tuoyakecü ngulieya. Kiudi ga ? Kedipuo ta ga ?

Themia kekra rhei tuoyakezha Ukepenuopfü pelelie mo zo luu. Khrista pukecü, " Ukepenuopfü sü ruopfü zo : mu puo rüsukezhamia ruopfü mu ketho nunu rüsuo morosuo." (Johan 4:24). Süla Ukepenuopfü rübei, themia-e rüsuo lie kevi zo. Themia Ukepenuopfü rüsuo lie morokesuo silie ta liro puo u nou kerüü, kezekevi mu u ruopfü-u rüü lieketuo ngulietuo.

Kephrü kedzü puo, hanu Ukepenuopfü supuo mu we kikidi puo rüsuo lie takecü pfhü parlietuo.

1. Ukepenuopfü mha pete chükeshüu.

"Sietse nu Ukepenuopfü teiko mu kijü chüshü. " (Keriekitho 1 :1). Huomia Bible hau nu se di keprüli ta rei lieve. Derei sunu kedipuo silie ga ? Meholie, siro Ukepenuopfü-e kedipuo chüshü shi ngulietuo. Kijü mu mha peteko lhoukeba geinu Ukepenuopfü tuò zöükecü silie vi. Mhapuorei ju ro mha lhou parlieya mo. Huomia bu süu chüshü zo. David e pukecü, " Teiko Ukepenuopfü kekuo pesishüya : mu teibouu puo mhatho kemetsoko thashüya. " (Chieliko 19:1). Supuonie sümho kelhouwalie vi ga ? Supuonie sü ze kegei ta ?

Ukepenuopfü-e thenu mu thepfu puo rhi nunu chüshü. "Sitse Ukepenuopfü-e pushü. Uko u rhi nunu themia chülie khe, u kemhie di; sidi süko bu dzükezha nu khuoko, kijüu mu kijü gei gou ketuo khunuo

peteko mho baliechie. Sidi Ukepenuopfü-e puo thuo puo rhi nunu themia chiüshü, Ukepenuopfü rhi nunu Puo-a themia chiüshü, Puo-a thepfu mu thenu chiüshü." (Keriekitho 1:26,27). " Siro Ukepenuopfü Jihova rünyo nu nyophe üse themiau chülie, sidi kerhei thesü hapie puo nyhüki nu shüshu; sidi themia bu ruopfü kerhei puo chüte. " (Keriekitho 2:7).

2. Ukepenuopfü-e themia kephoumama puo kephouma kelalieketuo la puo nuo Jisuketseshü.

Niepuu vorkecü dze we phrúlie, " Siro Ukepenuopfü a kijüu khriethor ze di puo Nuopfuliu khashü zo, kekreilamonyü themia kehoupourei puo pelekelieu kau jüta mo di kechachie kerhei ngulieketuo la. Tsiu kijüu bu jotatuoü di Ukepenuopfü puo Nuo ketsepie kijü nu shumonyü, kijüu bu la kelakelie ngulieketuo la zo. " (John 3:16,17). Paul e thukeshü, Derei Ukepenuopfü puo thuo u khriekechü. We phoumata zokechü nu rei Khrista u phousou chü di siaketchü geinu tha touthü u kieshü zo. " (Rommiako 5:8). Süsie rei puo pu di sie, " U kelakelieu Ukepenuopfü mhozüki zowe sikechü vi zo mu puo nei ze ru; Puo themia peteko bu kelakelie ngulieketchü mu ketho mhasiu nu vorlieketchü puo medo zo. " (Timothi kerieu 2:3,4). U kelalie ketuo la puo thukeshü, " Siro nieko-e kepele la ngukemezhie nunu kelakelie zo; mu süsü nie kevi kekuo la mo zo, Ukepenuopfü thuo nie ngumezhiekeshü zo. Nie nhathoko la rei mo, kekreilamonyü nie mia puo bu rei kemelha nyükemo la. " (Efesako 2:8,9).

3. Ukepenuopfü-e mha pete u chü u mo la shierei morei ruopfü kitsatie la shierei japei u tsü.

Jakob e thukeshü, " Mhaphruo kevi kheko mu mhaphruo vi tsei zokechü kheko pesegei kezioko Puou kinu ker phreya; puo zowe u khrü kemhie rüdi rüliya mo. " (Jakob 1 : 17). Paul pukecü, "Khrista nunu teigei ruopfü theja neitko japie u ketsüu Ukepenuopfü u Niepuu Jisu Khristanuo puo bu theja pfükeliu chüliechie. " (Efesako 1:3).

4. Rheituoyakezha Ukepenuopfü ketho-u puo rübei zo.

Ukepenuopfü-e puo rübei zokecü Paul e pu touthü, " U peteko mho ketuo, mu pete ze ketuo, mu u peteko nu ketuo u peteko Puo-u, süsü Ukepenuopfü zo. " (Efesako 4:6). Puo-e pu lakeshü, " Tsiu Ukepenuopfü puo zo, siro Ukepenuopfü mu themia donu ketha rei puo zo, puo themia chüketa Khrista jisu zo. " (Timothi kerieu 2:5).

5. Ukepenuopfü-e ruopfü puo zo.

Uko Johan 4:24 nu phrukelie Ukepenuopfü-e ruopfü puo ükecü si Kemesa seliete. Dieca kekrei nu Ukepenuopfü-e u chü u zie jü. Puo u mo nyiya mo. Puo mhanya rei mo, derei we sikelie tuoi puo ruopfü puo, süla puo themia hesab nu bamo derei kekrei hesab nu baya.

6. Ukepenuopfü-e khrieya.

Johan e pukecü, " Mia khrieyakemomia Ukepenuopfü siya mo; kekreilamonyü Ukepenuopfü kekhrieü zokechüla. Ubu puo la rheilietuoi di Ukepenuopfü puo Nuopfuliu ketsepie kiju shüukechü sununu Ukepenuopfü kinu kepar kekhrieu pie u nou nu u pesi pengushüwata zo. We Ukepenuopfü khrielie monyü puo thuo u khrieketa zo, sidi u kephoumako la u ruotho chüwatuoi di thiedzu puo Nuou ketseshü zo. Süu kekhrieu zo. A khrieko, Ukepenuopfü u khriepie hathede chüshü liro, we rei huoniehüo khrielie zhü. " (John kerieu 4:8-11). Mhanüü we kekhrie ba mo ro Ukepenuopfü siliekenju, kekreilamonyü Ukepenuopfü thuo kekhrie pie u pekie shüzokecü la.

7. Thierei Ukepenuopfü-erhei ba zo.

Khrista e rhei sei tuoyakezha Ukepenuopfü Nuou üdi Pitor e phra shü. (Mathi 16:16). Paul e kehou üse kerhei Ukepenuopfü üdi pushü. (Timothi kerieu 3:15). Süsie rei puo terhüo rhi rüsuokelie nunu rüdei la Ukepenuopfü die zelie mu puo liechüketuomia la pukeshü. (Thesaloniako kerieu 1:9). Huomia Ukepenuopfü siata üya derei süko we ruopfü kitsatie siate. Ukepenuopfü Ihou baya. Khrista e petha shü, ".... isi piekezhü nieko phrü mo zo me? Ukepenuopfü kesiamia dze tsatie monyü rheilieketuoko dze tsatie zo. " (Mathi 22: 32).

8. Ukepenuopfü salie liro mha pete chülie vi.

Themiaiko Jisu die pu sikelie ki, supuonie u kelalie vituo ga? Jisu e pu di sie, "..... themia zowe sü chukelie jü, derei Ukepenuopfü we mha pete chü lievi. " (Mathi 19:26).

9. Miapuo rei vi mo Ukepenuopfü rübei zo.

"Sitse Jisu sie puo ki, No kiüdi a ü keviu üya ga? Kevi-e puo rübei sie jü, süü Ukepenuopfü zo. " (Mark 10:18)

10. Miapuo rei Ukepenuopfü ngu mo.

Johan thukeshü, " Ukepenuopfü zowe miapuorei mhakipuorei puo ngu mo; puo Puou merü gei bayakezha Nuopfuliu thu pie mia pesi pengukeshü zo. " (Johan 1:18).

Ukepenuopfü-e miapuorei khrie rhupekreiya mo ükecü silie tuo.

(Mhakechũko 10:34,35). Puo sietsenu kijũu mhatho pete sitsei (Mahakechũko 15:18). Themia mha kesuo chũ di pekhrietuoyakezha pete puo Khrista Jisu nunu dienyakechũ tuo. (Rommiako 2:16). Puo kechachie kerhei kha u tsũshũlie vi. (Johan kerieu 5:11).

Ukepenuopfũ-e kepu pete siya. Puo pete ngu baya. Puo thechũ pete nu baya. Puo kekuo we sede mu puo thela baya mo, kuothor. Miapuo rei puo ze kemedzũkelie jũ. Puo mha pete chũkeshũu. Sũla puo rũbei tshe, rhu, rũsuo mu tsieyawinu vo kechachie ketso puo zapuzayie chũtuo.

Ukepenuopfũ uko bu puo rũsuo nyũ baya, derei puo mhakipuorei u kemvũ chũlie Iho. Sumianie Puo kedalie shi sũmi a theja ngulietuo.

Sizoshierei, Puo rũsuo kehoupuo kechũ we lielielho. We mhanuũ Puo rũsuo tuo ũro Puo kekuo chũ zotuo mu u kele, u medo chũlie lho. Puo die nu u bu kedipuo mhie di rũsuolienushikecũ tha u kiewate. Sũko vorketuou kepnrũko nu ngulie tuo.

KETSOKECŪKO . 3

1. U themia kedipuo se rũsuo ketuo silie ga ?
2. Themia kekratsa nanyũu kekriekeci ca vatshashũlie.
3. Johan 4:24 thushũlie.
4. Themia kedipuo rhi-u rusũo tuo ga?
5. Keriekitho 1:1 thulie.
6. Ukepenuopfũ lhou tuoyakecũ thakie huo khashũlie.
7. Ukepenuopfũ zapuzayie kedipuo ũdi silie ga?
8. Ukepenuopfũ kedipuo mhie di thepfu mu thenu chũshũ ga?
9. Kiũdi Ukepenuopfũ-e Puo Nuo ketsepie kijũ nu shũ ga?
10. Johan 3:16,17 thushũlie.
11. Uko la supuo-e siashũ ga?
12. We kikidi kelalie tuo ga?
13. We theja ngukelieko kirapuo nu vor ga?
14. Efesako 1:13 phrũlie.
15. Ukepenuopfũ puo zoũkecũ Paul e kiũdi pu ga?
16. Ukepenuopfũ dze kedipuo mhie ũdi No pulievi ga?
17. Ukepenuopfũ khrieyakecũ vatsha shũlie

18. Thierei Ukepenuopfí lhou baya me ? Kedipuo rhi nu ga ?
19. Ukepenuopfú ze tuo liro maha peteko chülie vi me?
20. Supuo vi ga?
21. Ukepenuopfú themia huo ngu me?
22. Ukepenuopfú-e themia rhupekriya me?
23. Kijüu supuonie dienyakecü tuo ga?
24. Ukepenuopfú kelhou zho rüli huo pushülie.
25. Ukepenuopfú-e kedipuo rüsuo se puo nei ya ga?

Kephri . 4

KERÜSUO RHI (Kinds of Worship)

We Ketholeshü kesau lha nu kerüsuo rhi se baya. Kephri hau nu uko puopuo idi kepu votuo. Niepuu-e kerüsuo hako nu kiu se rüsuo kechü puo nei bashi uko phrülie khe. Themia puoca kekrekreikecü nu se di rüsuo balie vi. Derei uko rüsuo kechüko pete Ukepenuopfú-e zelie taiükecü puliekenjü.

1. Sikemo rüsuokecü dze Ketholeshü nunu pushü.

“ Süsie Paul Athen nunu unie pfe keba ki rüna sünu terhuomiarhi chüpie tshu keba ngulie di puo nou kemezhe chü bata. Sidi puo teisonhie Sinagogki nu Judamia mu vo sünu rüsuo keba kekrekreiko rei, mu lhithochü nu themia dzükelioko rei ze kerüchü ba zota. Siro mhakesi Epikiru mu Stoik ükecü themia kro kenie donu huomia puo ze kemeütuoüta. Huomia sie puo üse. Diebou hau kedipuo pu nyüya shi ? Sita. Mu kekrekreiko we puo Jisu mu rheilakesie dze pupie mia pethakechü la puo üse, Puo we sikemo rhuo kro puo pupie mia pethaketuo puo ze mu ha. Sita. Sidi uko puo merhashü ze Areopage ükechü mhara puo vo di sie. No die kesa pu mia petha tuokechü hauha kedipuo shikechü pupie hie keshütieya mo ? No die kesa kro puo se vor hie bu silie: süla die hakoha die dipuo shiü hie si nyülie. Sita. Athenmia mu themia ta vor sünu baketa peteko mhapuorei chü mo zo di mha kesa puo kepu mu rünyü zo bau tei pevowawa tuoya zo.

Sükisü Paul Areopaga metsuo nu thalie di sie, Harie Athenmiako,

a mha ngukechũ kheko geinu siliekehrũ nieko nanyũko nu pechũ seyakezha dou puo zo. A rũhou vokehrũ ki nieko-a mha rũsuoyakezhako meho tuo ru, rũsuoba puo gei, " Sikemo Rhuo puo la " ikehrũ theza puo thu rei pieba di ngulie. Ka, siro nieko-a si mo di rũsuoyakezhau a sũu thapie nieko kieshutuo. Kijũ mu sũnu ketuo kheko chũkeshũ Ukepenuopfũ puo tei mu kijũ nie mho Niepuu zokechũ la themia dzie ũse kechũ kerũsuokiko nu baya mo; mu puo mha puo tsopfũ keba kemhie mia bu mia dzie pie puo theke reiya mo : kekreamonyũ puo puo thuo Rerheiro mu keha mu mha peteko khapie themia kehoupuorei tsũyakezha la. Puo pedzũperie uko bu lhou ketuo teiko mu ba ketuo riekho rhieshũ di mia puo geinu kijũ pete nu balienu di themia neiũko chũshũ, mu uko bu nu Ukepenuopfũ pfi zo vo ro puo ngulietuo ikehrũ puo medota; sirei puo uko kehoupuo kinu rei pechie tuo mo zo : kekreamonyũ we puo lanu rhei mu mele mu lhou tuoyakezha la : sũu dze nieko donu u kethuko huomia rei, " U rei puo yie zo " ikehrũ pupie tuo.

We sũla Ukepenuopfũ yie ũ liro, we Ukepenuopfũ ũse themia do themia mhasi pie chũkelie suna morei raka morei ketsie miarhiko mhie zokechũ medozhũ mo. Ukepenuopfũ themia mhasikemo teikiko ngu rei ngukemo mhiedi khawate; derei tsie we puo themia kehourapuo tuoyakezhamia zo shierei unou kedilienu di pushũwate. Sidi puo pedzũperie kedase tuoketa. Mia puo bunu kemezhũ tou nunu kijũu ze die kechũtuũiekehrũ khunhiezha puo keda tou se tuote; sula puo kesiako donunu puo chũ perheipie themia peteko kie tou peizhũwate. Sita "

(Mhakechũko 17 : 16-31).

Paul e Athenmiako terhwo miarhi rũsuo kewa la uko mele wa. Puo pu di sie, uko we sũko si kemo chũwate. Puo sũsie keho mu rhei keba Ukepenuopfũ zhapu chũ.

Uko kikidi terhwo rũsuoy a ga ? Kiũdi uko mia puopuo terhwo rhi mhodzũ tsũ khutu di rũsuo ta ga ? Terhwo rhi sũko, ketsie se chũ, sei pie se chũ morei thezhũ pie se chũlie. Sũko kerhei jũ mu ruopfũ rei jũ. Sũko mha ngulie lho, si, rei lho, puo thengou, die pu, morei mele morei mhale morei theja se uko tsũ rei lielho zo.

Derei themia kehoupuorei teigei keba Ukepenuopfũ sikemomia thuo terhwo rhi mhodzũ khutu pfi di suko rũsuo morei mha kehoupuorei sietse nunu ketuo vieko morei themia huomia lhoukevor

morei siakewako zase di sikemomia thuo sũko rusuo tuoya.

Tsiedo zorei kijũ nu themia huomia terhuorhi morei themia thuo chũkelie rhi rũsuo tuoya zo. Kiĩdi ga ? Puoca, sikemo noule-u uko gei bazocũ la. Puo thuo khristanmia lievi morei khristanmia morei lie vi derei kemeciemia morei silieketamia mhakipuorei terhuorhi morei themia thuo kechũ miarhi rũsuolie lho zo.

2. Kemethuo rũsuo dze Ketholeshũ nu pushũ :

Khrista e pukecũ, " Derei themia thuo chũkelie doko pie uko die chũ mia petha di, uko a rũsuo kethedo tuoyakezha zo. " (Mathi 15:9). Sũsie rei pukecũ, " A ũse niepu, Niepu, iyakezha kheko teigei kedi nu le phre lielho ; derei teigei keba a Puou medoko chũyakezhau zotuo. Sũnhie teiso nu themia kekra a ũse, Niepu, Niepu, hie n za se siedzekesi die pu mo me ? mu hie n za se terhuo kesuoko whuo mo me ? mu hie n za se kekuo kezha chũ phi mo me, isi sietuo. Sitse a uko ũse, a mhakipuorei nieko si mo we ; nieko mha kesuo chũyakezhako, nieko tuo a therhietaliechie. Sitatuo. " (Mathi 7: 21-23).

Huomia pukecũ, Niepuu themiako rũsuo kekrekrekrekũ ca nu se di rũsuolie vi. Uko dietho mu miatho di rũsuo keba chie Ukepenuopfũ uko rũsuo rũnyũ shũzotuo isiya. Hau ketho mo. U themia thuo u medo chũ di rũsuolienukecũ a zah khakeshũko morei pupie kietuoyakezhako pete kemethuo zo. Kemethuo ikecũ puoca liro, mhapuorei, ba kemo, kemethuo kemeruo puo. Hakemhie rũsuo tuoyakezhamia Niepu-e lieya mo.

Mhanũũ mia kropuo " Khrista za nu " vo kengulie di rũsuokelie la uko rũsuo-u lielie taũkecũ pulie lho. Dieca kerieu, mhanũũ uko kro-u la morei kezawaketa tsũphurũko lavo di kehõu ba liro, uko Khrista za nu kehõu ba mo, derei uko u kro-u la kehõu keba zo. Sũsie dieca kenieu, liro, uko kro-u la morei kezakrei parketako la rũbei kepu tatuo: Niepu puya, dienyã kecũ ketuõnhie themia pu houliekelho vodi Puo mhodzũ thalietuo. Uko kedipuo chũwate shi sũko pudi Ukepenuopfũ-e dienyã kechũtuo. Sũnhie uko puo die zekemo la mu Niepuu krotho nu tuo kemola uko pei Niepuu kro nu tsũphũũ chũlie lho. Sũla uko melewa tatuo.

Mhanũũ n rũsuo themia pukeshũ zho-u se rũsuo chũlieya liro, mu mhanũũ n rũsuo u Ukepenuopfũ die nu ngulie mo liro, Puoca sũko pete kemethuo rũsuo zo. Mhanũũ Ukepenuopfũ-e suu lielie mo ta liro, No n thuo thie sũko piepilie ketuo tei te.

3. Ketho rũsuo dze Ketholeshũ e pushũ.

Khrista e kerüsuo ca pushü, "Ukepenuopfti sü ruopfi zo; mu puo rüsuokezhamia ruopfi mu ketho nunu rüsuo morosuo." (Johan 4. :24).

Mha ca huo hanu leshü khe. Kerieu Ukepenuopfti rübei se u rüsuo nu balieketuo phrülieketa kephrüko nu ngulie. Kenieu suomianie puo rüsuoya shi süko bu Ukepenuopfti medo nu rüsuo morosuo, Ukepenuopfti rüsuo ketuo la miapuorei puo kemvü chülie lho. Süla suomia puo kedaliete shi süko bu Ukepenuopfti medo nu rüsuolie morosuo. Seu, ruopfi mu ketho nu se di rüsuolie morosuo. Süu ca kedipuo ga ? Puoca uko rüsuo u ruopfi khakeshü mu u nou mene di puo dienu lhokelie hako zo. Süla uko rüsuo u Ketholeshü nu kedipuo pupie zhü shi süko se rüsuo morosuo. Süla hau si kebvükecü puorei ba mo. Derei huomia mhale ketheyuthor tuoya. Uko Kemesa mhatho pete nu ketheza, mu uko thenyiko pete chünyit taya. Derei süu Ukepenuopfti puo neiya mo. Puo uko ki pukeshü tuoi themia bu u melou nunu puo rüsuolie nyüya. Ukepenuopfti sü kezie morei tsokemo chünyüya mo.

Ketholeshü kesau nu hakoha se di rüsuolienukecü pethashü. Thiedzü Khristan chü kerieko kedipuo mhie di rüsuo vor shi phrü la votuo, mu uko kedipuo mhie di rüsuolie morsuo shi uko phrü votuo Ukepenuopfti-e kedipuo mhie di rüsuolienushi we süko nu se di rüsolie ro, Niepuu u rüsuo u lielietuö.

KETSOKECÜKO . 4

1. Ketholeshü kesau nu rüsuo kidepuo ba kecü phrülie ga ?
2. Kephrü hau nu puoca huo khashülie.
3. Athen nadiu nu Paul e uko kedipuo chükeba ngulie ga ?
4. Athenmia rüsuo kechü dze huo thushülie.
5. Süu la Paul kedipuo pu ga ?
6. Paul pupie miakie kecüke thushülie.
7. Suomía la puo thapie kieshü ta ga ?
8. Uko kiüdi terhuorhi rüsuo ta ga ?
9. Terhuorhi süko kedipuo se chü ga ?
10. Terhuorhi chülie lho ükecü huo thashülie.
11. Mhanüü miapuo e ketho-u mu rheituoyakezha Ukepenuopfti

- silieta liro puo terhuorhi mhodzũ khutu lie di rūsuo chũlie vi me?
12. Tsiedo ki miarhi rūsuo yakezhamia huo nyi me ?
 13. Mathi 15:9 thushũlie.
 14. Mathi 7:21-23 phrũlie.
 15. Kemethuo rūsuo kedipuo ga ?
 16. 'Khrista za nu' se di huomia rūsuo chũkelie la Ukepenuopfti uko rūsũo lielie vi me ?
 17. Kedipuo rhi rūsuo Niepu puo neiya ga ?
 18. We suopuo rūsuo tuo ga ?
 19. Suopuo za nu rūsuo u chũtuo ga ?
 20. Suopuo za nu rūsuo u chutũo ga ?
 21. Ruopfti mu ketho nu Ukepenuopfti rūsuo ketuo ca huob vatshashũlie.

kephrũ. 5

KERIEKI KHRISTANKO RŪSUO

(Worship of the early Christians)

Themia kedipuo mhie di rūsuo chũ shi, kirapuo nu uko rūsuo chũ shi, uko kinhie rūsuo chũ, kedipuo se uko rūsuo chũlie shi. Sũko phrũt kevo ki unei se. Tsiedo kehou kekrekrekrecũ kheko rusuo rei kekrekrekrecũ ca sedi rūsuo tuoyakezha we silieya. Kiudi kreita ga ? Sũnu kreitalie vi me ? We kedipuo mhie di Niepu rūsuo chũlie ro puo nei baya kecũ silie vi me ? Kerūsuo ca silie kerũũ kevitho-u liro Ketholeshũ nu keriki Khristanko uko kedipuo mhie di rūsuo chũvor shikecũ ngulie tuo.

Pentekost zhanhie nu kehou chũ sedeli.

Ketholeshũ nu pukecũ, " Sidi uko apostelko uko kepetha dieko nu mu u kezeko ze kepekrokecũ nu, niekhruda bietsiekechu nu mu kechako nu rũdei mo ba zota. " (Mhakechũko 2:42). Kepethamia morei Khristanmia hako apostelko kepetha dieko mu pupie kie seituota. Uko kedipuo chũ ga ? Uko rūsuo kechũ ca pete we thulie mota zoũrei, ca se se thupie ba. Sũko khakeshũ niekhrũda bietsie kecũ nu (Niepuu kerukraca) mu kechako nu.

Kenoutsa, Paul rũve Troa pfũthe vokelie ki puo sũnu kelhoumia ze

di rúsuo chíli moketa. " Siro deobado zha theri nhie hieko niekhrída bietsie chítuoú di kengukelie ki Paul síisie nhie tuota nyú di uko ze kerúchú; mu puo die pu zo ba khiso teiluo tso. " (Mhakechúko 20:7). Hanu uko sikelie kerúsuo zhau liro deobado zha therie nhie rúsuo chílya. Súnu Paul e deobado zha kenieu nhie tsolie, derei uko ze di puotei kevi pie rúsuo chílietuo la puo Niepuu themiako ze di deobado zha therieu, ketso súnu ba ta. Hanu sikelie kepethako morei Khristanko sínhie keze di niekhrída rei bietsielie di Niepuu Kerúkra chílie. Sínhie Paul-e pupie uko kie ba di síisie nhie puocha nu tuo la ta.

Korintiako kerieu 10 mu 11 nu Paul e Korintiako kehóu u ki Niepuu kerúkra ca cu sei ba morokesuo die thushú. Uko keze mehólie. "Siro a Niepuu kinu ngukelie dieu a thiedzú thapie nieko kie reishú zo. Mu síusú Niepu Jisu teshúkewa zhú puo niekhrída chípielie. Sidi puo Ukepenuopffí tsheshú di niekhrída síu bietsielie di sie. Hauha nieko lanu khakeshú a mo zo ; nieko a rúkra tuolieketuo la hau chíhúchie; sishú. Siro mha chíkelie sie puo síisú tuoi tehieu rei chípielie di sie. Tehie hauha rei a zieu la dietseidiekhokelie thezho kesáu zowe; nieko hauha kekrie metsei a rukralieketuo la krikriechie sishú. Kekreilamonyú nieko niekhrída haukechú metsei mu tehie hau kekrie metsei Niepuu la vor kemochie Niepuu kesia dze thapie mia kie ba zókechúla. Sula themia kehóupuorei puotou chí mo di niekhrída síu chí morei Niepuu hieu krie liro Niepuu mo mu puo zie kitsatie jotatuo. Derei themia kehóupuorei puo thuo puo rúli le menuo di niekhrída síu chí mu tehie síu kriechie. Siro themia kehóupuorei Niepuu mo-u dze le menuo mo zo di chí mu krie ro, themia síu puo thuo kejo chí mu krielietaya. Hauha la nieko donu themia kekra mecha mo mu mhachú ba, mu themia kekra siatazhú zo. " (Korintiako kerieu 11:23-30).

Hanu dieca kemeyieko huo chílie di kepu khe :

1. Hau Paul e Niepuu kinu ngulie.
2. Puo e niekhrída liro Khrista mo sou nu mu tehie liro puo zie sou- u nu pushú.
3. Hauha chí mu krie di Khrista mo mu puo zie zóikecú rúkra tuolieketuo la.
4. Niepuu siakeshú dze, puo la vorlie kemochie uko mia ki pu pekie ketuo la haikelie zo.

5. Suomia nie pele mo di Niepuu kerükra ca-u cü mu krielie shi uko kejo thuo uko gei pfü tuo.
6. Kerükra ca kese mhodzü u thuo u ruopfü die le perielie morosuo, kekreilamonyü kephouma chükewako kerükra ca kecü nu chü kemezhü wa di rükramo la ketuo la. Uko bu mhakesuo chükewako Ukepenuopfti zanu vashülienudi chalie. Süsie Khristanmia kepele zho tou u nunu kerükra ca selie vi.
7. Niepuu themiako Kemesa tho-u kese ketuo ki mha kekrei le tasuo. Paul pukecü themia kehoupouerei kerükra ca seketa mhodzü u thuo u meho perielie isi. Ukepenuopfti u noungu baya derei we kehou tsüphrüko süko siyamokecü la. Süla we huoniehüo tha zhü mo, derei u thuo u mhathou Ketholeshü nu kedipuo pupie petha pie be shi süu geinu u piepilie ro vituo.

Korintiako kerieu 11 nu Paul-e Korintiako Niepuu kerükra ca sekeba la pejo wa. Kekreilamonyü uko suu se thenyi puo kemhie cü mu krie di kethekrie baketa la. Puo-e uko ki pu di sie, cü mu krie ketuo nieko ki nu jüzo ta di vo kezekengukelie nu cü mu krielie ketuo la zo üdi pushü. Thierei süu mhie tou zo. Khristanmia kethokele nu se di rüsuo kehou chülie. Uko kerükra ca kese kecü ki puo mo mu puo zie rükra sei tuolie ketuo la u tho u mha ca kekrei puo rei jü.

Süsie rei Korintiako kerieu 16:1,2 nu mha khakeshü dze thukeshü nu ngukelie, " Siro kemesako la mha kengukechü dze; a Galatiako kehouko bu chünukechü tuoi, nieko rei süsü tuoi chüliechie. Deobado zha therie nhie kehoupuo bu rei puo thuo khashü liekevi chie kha kreipie ba phrelie: sidi a kevor kinu mha kengu ba moketa chülie. " Süsie rei puo thukeshü, " Derei nieko die hauha rükralie: kehoupouerei tsia va petsakeshü u re tsatuo; mu kehoupouerei tsia va pekrakeshüu re kratuo. Themia kehoupuo bu rei kenya mo di morei chü mo ro michiemu imo di puo thuo puo nou nu rhülieketa kemhiei khashüliechie: Kekreilamonyü Ukepenuopfti u nei siei di khashüyakezhamia ngu puo neiyakezha la. " (Korintiako kenieu 9:6,7). Niepuu themiako pete rei mha khakeshü nu silie morokesuo hako nu ngulie :

1. Uko deobado zha therie nhie chütuo.
2. Khristanko pete mha kengukecü nu khashütuo,
3. Uko dzie nu kedipuo bashi süko pie khashütuo.
4. Uko khakeshü-u liro uko kedipuo ngulie shi süu geinu zo tuo.

Ketholeshü kesau nu za ker zapuo morei süde puo pie pushü mo, derei khashülie kevi chie khashüketuo dze petha shü.

5. Uko kidepuo se khashü tuo shi u nou nu le menuolie, khakeshü mhodzü.
6. Themia kehoupuo bu rei kenya mo di morei chü mo ro michie mu imo di puo thuo puo nou nu rhülieketa kemhie khashüliechie.
7. Uko unei siei di khashülie kekreilamonyü, Ukepenuopfü u nei siei di khashüyakezhamia ngu puo neiyakezha la.

Mha ca kekrekreikecü nu chielipie Niepuu ki keshü Ketholeshü kesau nu silie. Hanu Paul mu Sila unie kedieki nu keba ki chielipie Ukepenuopfü ki shü. (Mhakechüko 16:25). Deobado zha therie nhie chielipie Niepuu ki shülienuecü thakie ngulie mo. Niepuu kinu haphra keshü-u. (Efesako 5:19; Kolosiko 3:16) mu Khristanko chielikecü ngulie. Süsütuo century therieki khristanmia rüsuo nu rei chü vor.

Süla uko hako pete nu ngukelie, Niepuu themiako deobado zha therie nhie keze di kecha chü Bible kephrü, chieli, kerükra ca kesekelieu, mu mha kengupie khashü ketuo ngulie. Sü zie uko phrülie mo. Süla we Khristanmia keriekiko kedipuo se rüsuo chü morei kedipuo se rüsuo chümo shi we rei sümhie zotuo.

KETSOKECÜKO . 5

1. Kehou peteko kemhie di rhi puo nunu rüsuo ya me ?
2. We kikidi Niepuu die kha u ketsü-u ze di puo rüsuo ya ükecu silie vi tuo ga ?
3. Pentekost zha nhie kehou pesiekelie sie kedipuo kemhie chülie ta ga ?
4. Mhakechüko 2:42 thushulie.
5. Pethakelieko mhakedipuo chü tuo zo ta ga ?
6. Kertisuo pete hanu thupietuo me ?
7. Kiüdi Paul e Troa nu zha huoyo rüli bata ga ?
8. Mhakechüko 20:7 nu kedipuo pushü ga ?
9. Khristanko zha kinhie vo kesekelie chüya ga ?

10. Uko mha huo chükewako thushülie.
11. Korintiako e sumia ga ?
12. Paul Niepuu kinu kedipuo ngulie ga ?
13. Uko kitidi niekhrüda mu tehie se di kerükra ca keseshüya ga ?
14. Hau nu kedipuo tha-u kieshü ga ?
15. Suomia kerükra ca selie zhü mo ga ?
16. Hau vatshashülie, "Themia kehoupuobu rei puo thuo le menuolie, mu puo bu cüliecie. "
17. Themia kehoupuo bu rei kejo kemou-u puo thuo pfülie tuo üdi cü mu krielle vi me ?
18. Niepuu kertükra ca kesekeshüko selie mo di puo khristanmia kevi chülie vi me ?
19. Niepuu themiako kerükra ca kecü khalie vi me ?
Mo liro kiudi ga ?
20. Kiüdi Paul e Korintiako kerükra ca kesekecü zho-u mele ta ga ?
21. Korintiako kerieu 16:1, 2, phrülie.
22. Khristanko kinhie mha kengupie kehoo nu pie batuo ga ?
23. Kidepuo pie khashütio ga ?
24. Uko kedipuo se khashülietuo ga ?
25. Uko kidepuo khashü tuo shi raka-u thushülie.
26. Korintiako kenieu 9:6,7 thushülie.
27. Niepuu kedipuo khakeshü puo neiya ga ?
28. Kerüsuo pengouko thushülie.

Kephrü. 6

KERÜSUO ZHA

(The Day of Worship)

Ketholeshü kesau nu uko bu rüsuo ketuo kemeyie ca rübei monyü Niepu uko bu teisozha puo se di puo rüsuo ketuo la puo merü baya, hau teisozha kiü ga ?

Themia huomia Sabbath zha hau tsie rei kerüsuo teisozha

chüzotuoüdi pu mia kie tuoya. Hau ketho zo me ? Thezho keweu chü sete. Korintiako kenieu 3; Kolosiko 2:14 ; Ibriko 9:16,17 mu Ibriko 10:9 nu phrülie. Huomia pu metei tuoyakezha Paul e Sabbath zhanhie Judako ze keselie isi. Süu Puotou rei lie vi derei puo suu zhanhie rüsuo chülieketuo la uko ze keselie ükecü thupie tuo mo, morei pushü mo. Puo uko ze kesekelie liro uko puotei kevi ki Ukepenuopfü-u medo ze di lhoulienu di pupie pethakelie zo.

Mhanuü Sabbath zha-u kerüsuo zha mo liro, zha kiü nu tuo ga ? Uko Ketholeshü kesau lha nu meho vo liro ketsokecü hau kelalashülietuo. Therieu liro Khristanko kropuo rüsuo chülieketuo la uko vo di kenguliekecü dze thakie puo, Süu Paul e rüve se Troa nadiu pfütthe kevoki teisozha kinhie rüsuo chülieketuo kedalie shi uko ngulietuo. Thupie kezhi nu pukeshü Puo zha huoyo sünu rüli ba ta, kekreamonyti sünu kelhoumia Khristan kikruko ze di rüsuo chülieketuo la. Uko tsie keze phrü khe, Khristan kikruko ze di rusuo chülieketuo la. Uko tsie keze phrü khe, " Siro deobado zha therie nhie hieko niekhrüda bietsie chütuoü di kengukelie ki Paul süsie nhie tuota nyü di uko ze kerücht; mu puo die pu zo ba khiso teiluo tso. " (Mhakechüko 20:7). Nie pezie rei Mhakechüko 20:6 nu meholie, sünu pukecü puo, Troa nu zha thenie bata. Süu ca, Puo Sabbath zhanhie morei Saturday nhie rei sünu balie. Derei thupiekezhi nu pukeshü puo sünhie Khristanko ze kesekücü pushü mo. Derei deobado zha therie nhie morei Sabbath zha tseiketa sie zha therieu nhie. Puo Sabbath zhanhie ba di rüsuo chümoükecü Ketholeshü nu pushü. Derei Niepuu rüsuo chülienukeshü teisozhanhie Puo rüsuo chü. Suu liro deobado zha therie nhie,

Kiüdi deobado zha therie nhie tuo ga ? Mosa zho nu kerüsuo zhau liro Sabbath zhanhie morei deobado zha thela nhie tuo. Khrista zho-u nu liro kerüsuo zha-u bu deobado zha therie nhie tuo morei Sunday nhie tuo. Süu ca Niepuu teisozha thela nhie mo di therie nhie vor. Korintia nu silie kevi puo liro apostel Paul e kehouko bu deobado zha therie nhie uko bu mha kengu pie ba di khashülienushü. Keze phrüshülie, "Siro kemesoko la mha kengukecü dze, a Galatiako kehouko bu chünukecü tuoi, nieko rei süsü tuoi chliechie. Deobado zha therie nhie kehoupuo bu rei puo thuo kashü liekevi chie kah kreipie ba phrelie ; sidi a kevor kinu mha kengu ba moketuo chülie. " (Korintiako kerieu 16:1,2) Kiüdi teisozha hanhie uko ngukelie mha kinyiko se khashülienu ta ga? Kekreamonyti

teisozha hanhie kerüsuo zha chükecü la, Süla kepeleko hanhie vo kengulieya sidi uko mha khapie Niepuu lietho nu ketsü tei kevitho-u chüya süla mhanüü kerüsuo zha Sabbath zha nhie liro, Paul e rüsuo lieketuo la süsie nhie uko mha ngukelieko rei sa di sevorlienu di pu lieiho mecie. Themia kehouporei rüsuo zha Saturday nhie, liro uko Sunday nhie rei mha khashülieketuo la rüsuo nu la vorlieya me? Mo liro kedipuo la ga?

Süsie Johan e puphrakelie deobado zha therie nhie liro 'Niepuu zha' chütuo. Puo pukecü, " A Niepuu zhanhie Ruopftiu ze tuo ru a-a ketsükekhon kemhie a sietsanu die kemeriekechü puo si " (**Pesikeshu 1:10**) Ketho zo teisozha pete nu rei Niepuu zha zo, derei Johan e tsiedo tei u la mha kerükrü huo ngukelieu se pu shü mecie zo. Niepuu zha ikecu puoca liro deobado therieu morei Niepuu kerusuo zha. Derei dieca huo nu puo kiüdi Niepuu zha isidi kielie ga?

Deobado zha therieu kiüdi meyie phi ta ga? Süu kekreamonyü thezho-u kedikelie mu tsie we Niepuu bu vor kerieu chülietakecü la. Dieca kekrai kekra rei nyi.

1. Khrista e deobado zha therie nhie kesia nunu rheilasielie.

Niepuu khise rüna rheilasielie, **Mathi 28:1** nu thupie zhü. "Sirei kerüleizha tseita di deobazha therie chü lalatuo ükezhü tieki Magdalin Maria mu Maria kekreibfu unie mekhru mehoutuou vor " (**Mathi 28:1**). Puo rheilasiekelie zha huoyo sie uko phrülie, "Siro sünhie puo cha deobado therieho nhie thevatieki pethakelieko-a Judamia keprei la uko keba bou nu kikhako khapfükeba ki Jisu vor uko donu thalie di sie uko ki, nieko keviu chüliechie. " (**Johan 20:19**)

2. Jisu vor di pethakelieko mhodzü deobado zha therieu nhie pengulashu.

Jisu e deobado zha therie nhie mekhru nunu la sier keta rübei zo mo, derei puo süu zha tou nu pethakelieko ki vor uko pengü rei shü. Tsierei vapuo saluo, puo deobado zha therie nhie uko mhodzü uko pengü lashü. Pukeshü, " Siro zha thetha sieki Puo-a pethakelieko kinu ba mu Thoma uko sa idi ki khapfü ba ru, Jisu vor uko donu thalie di sie, Nieko keviu chüliechie. (**Johan 20:26**). Mhanüü Jisu e puo pethakelieko ki deobado zha therie nhie vor pengushü liro mu zha thetha sie la vor di uko pengushu. Puo la vor meho la keshü teisozhau kiu tuo ga? Deobado zha therienhie, kiüdi Ketholeshü nu hau la pumu pulala ta ga? Kekreamonyü teisozha sunhie Khrista zho-u nu meyie se tatuo ükecü la. Süu zhanhie

kerüsuo zha chülietatio kecü la.

3. Kehou deobado zha therie nhie sedelie. (Mhakechüko 2).

Pentekost zha hau chiekevonyi zha hiepengou sie nu vor, mu Niepuu mekhru nunu rheilasiekelié zha puo. Siro mhanuu Niepu deobado zha therie nhie rheilasielie ta mu süsie zha hiepe ngou sie Pentekost vorlie, Sita liro Pentekost-u zha kinhie tuo ga ?

Deobado zha therie nhie. Derei Pentekost zha hau kiüdi meylie se ta ga ? Kekreilamoryü suu deobado zha therie nhie tou la ta kecü la. Süu zhanhie Niepuu kehousedelie. Hau rübei zo mo, derei süu zhanhie mha meylie se kecü kekra kerietu-u chülie. Hakoha pete la zha hau meylie se lie. Thakie, sünhie Kemesa Ruopfü themia gei vorlie. Dieliekevi zhapu pie hau zhanhie mia ki pupie pethakecü therietu chulie. Themia kaketa ruopfuko zha hanhie kelalie kerietu chülie, mu sidi uko kehounu salie, süla zha hau nu mha hako pete chükelieko la rükra motalie kenju.

Süla uko tsiewe Niepuu deobado zha therie nhie puo thuo keda selie di puo kepeleko bu zha nu keze vor di rüsuo chulieketu dze sitoulie te. Khristan keriekiko rei zha hau nhie rüsuo chülie. Uko bu zha hanhie kehoulie di mha rei khashulienushü,. Thakie hako peteko la zha sunhie rüsuo chütuo mo moshi idi nie noule ki kenoudo kezha kheko vawalie. Hau rükralie, Niepu kerüsuo nu vor rie tuo mu süsie kekreiko pete la rei zo tuo. Süla Khristanko deobado zha therie nhie kezelié di rüsuo chülietuo, mu sidi u sou nu siakeshüu puo rükralie mu themiako la puo deobado zha therie nhie rheilasiekelié dze rükra shulie.

KETSOKECÜKO . 6

1. Kerüsuo zhau meylie me ?
2. Niepu puo themiako bu puochiekeshü zhau nu puo rüsuolieketu merüya me ?
3. Sabbath zhau tsierei se zotuo me ?
4. Korintiako kenieu 3; Kolosiko 2:14 ; Ibriko 9:16,17 10:9 mu Luk 24:44 nu pethakeshüu kedipuo mhie chülie ga ?
5. Kiüdi Paul e Judako ze Sabbath zhanhie keseshü ga ?
6. Mhakechüko 20:9 nu khristan ko zha kinhie kehoulie ga ?

7. Mhanuu Sabbath zhau pie kerúsuo zha chulie ta liro kikidi pethakelieko zha suu modi deobado zha therie nhie kehoulie ta ga ?
8. Deobado zha therieu kecu zha kiu ga ?
9. Kiídi deobado zha therieu íse kerusuo zha kedalie ta ga ?
10. Korintia khristanko mha kengu pie khashuyakezha teiu kinhie ya ga ?
11. "Niepuu zha" hau vatshashúlie.
12. Kiídi deobado zha therie nhie hau meyie se ta ga ?
13. Jisu mekhru nunu zha kinhie rheilasieta ga ?
14. Pentekost zha hau kinhie vor ta ga?
15. Pentekost zhanhie kedipuo chulie ta shi huoyo thushulie.

Kephrú . 7

KERÚSUO RHI - U

(The Pattern of Worship)

Tsiedo kijú hau nu nanyú rusuo kekrekreikecú kekranyi. Catholicko ukoi thuo uko rhi nu, mu Pentekostanko u thuo u rhi krei isidi rúsuo chú baya. Mhanú no rei chtílie vi liro thechú kekrekreikecú nu rúsuo keba rhi-u meho volie vi. Uko nanyu puo ki kekreiu ze kerhekemo ngulietuo. Hau kedipuo la haita ga ? Hau Niepu medo chu di uko rúsuo chutuo me?

Bible nu pethakeshú kehou puo zo, mu síu Niepuu vie (Efesako 4:4 ; Mathi 16:18). Kehou rhi-u Ketholeshú kesau nu ba. Síusú ketho mu suu Niepuu kehou we síu ze di rúsuo chulie ro puo rhi puo rúbei zotuo.

We uko thie rúsuo lieketuo la Ketholeshú kesau nunu pftílie morosuo. Mu sümho cha kekrei puorei jú. We Ketholeshú kesau nu meho volie liro Niepuu uko bu kedipuo mhie di rusuolienushi silietuo. Hakoha nu ngulie.

1. Ukepenuopfü rúbei rúsuo tuo.

Khrista e pu, satan puo kedokecúki, "Sitse Jisu sie puoki, tuotaliechie, satan; kekreilamonyti no Niepuu n Kepenuopfü rúsulie mu puo lie rúbei chú zolie morosuo, isikechú thupie kezhlí la. " (Mathi 4:10)

2. Kerúsuo zhau deobado zha therie nhie tuo.

Pethakelieko bu deobado zha therie nhie vo kehoulie di mha rei pie sínhie kengu balienushú, " Deobado zha therie nhie kehoupuo bu rei

puo thuo khashú liekevi chie kha kreipie ba phrelie : sidi a kevor kinu mha kenger ba moketuo chúlie. " (Korintiako kerieu 16:2)

3. Khristanko Niepu rúsuo tuo

Thakie hau we ngukelie, "Sidi uko apostelko uko kepetha dieko nu mu u kezeko ze kepekrokecti nu, niekhrúda bietsiekehrú nu mu kechako nu rúdei mo ba zota." (Mhakechúko 2:42). " Siro deobado zha therie nhie hieko niekhrúda bietsie chítuóú di kengukelie ki Paul susie nhie tuota nyu di ze kerúchú, mu puo die pu zo ba khiso teiluo tso. "

(Mhakechúko 20:7)

4. Uko bu kedipuo mhie di rúsuo morosuo shikecti pushú.

Khrista pukecti, "Sirei ketho chídi rúsuokezhaكو ruopfi mu ketho nunu Puou rúsouketuo tei vorzhie, mu tsie rei vor bate; kekreiblamonyú Puo mia bu sidi puo kerúsuo mia chítuóú di pfi tuoya zokechú la. Ukepenuopfi sí ruopfi zo; mu puo rúsuokezhamia ruopfi mu ketho nunu rúsuo morosuo." (Johan 4:23,24).

5. Rúsuo ketuo la dieca pengou mesa se di thupie tuo.

Hau Bible kephrú nu salie vi (Timothi kenieu 2:15) kecha (Mhakechúko 2:42) Chieli (Efesako 5:19) Niepuu kerúkra ca (Mathi 26:26-28) mu khakeshú (Korintiako kenieu 9:6,7). Hako Ketholeshú kesau nu kerúsuo zho we phrtúlie. Sfla we síko khro nu semorosuo.

6. Uko ki pukeshú rúsuo tuoúdi vo kehoulkelie ki kepele se di vorlie morosuo.

Ibriko thukeshuú e pukecti, "Huomia zho tuoita mo di uko u thuo u kehoo vo kenguyakezha khakewau monyú huoniehoo tarhoo ba zolie khe : teisozhau-u penoo miemietazhúkehrú la suko chí bei zolie khe. (Ibriko 10:25)

7. Kerúsuo zho-u puoca nyi di rúsuo chílie mu mia bu si rúúlie kevi pie se rúsuo chílie.

Sidi themia kehoupoo bu rei remo di vor rúsuo lie kevi chílie.

8. Kerúsuo programme liro Niepuu die nu pupie ketuoko geinu zo tuo.

We Ukepenuopfi die rúbei se puya. (Pitor kerieu 4:11).

Ketholeshúko nu kemose kekrei puorei jí.

Niepuu kehoo e Ketholeshú Kesau kerúsuo rhi-u medzilie morosuo. Ukepenuopfi fie nupukemoko puorei rúsuo chí lielho.

1. Ketholeshú kesau nu uko ki pupie pethakeshú uko bu kelipie Ukepenuopfi ki shtilienushú. Paul e pukecti, "Sidi kethoo mu chieli mu Kemesa tsaliko chípie huoniehoo rúchúlie, siro nie nou nie tho chí di,

u chũ mu ubou khoupie Niepuu kielie. " (Efesako 5:19). Sũkemhie kephrũ kekreiko nu rei ketshe tsali dze phrũlie vi.

2. Kerũkra ca-u ukũ bu mhale menuolie mo die selienumo. Paul Korintiako leshũ nu thukeshũ, " derei themia kehouporei puo thuo rũli le menuo di niekhrũda sũu chũ mu tehie sũu kriechie. "

(Korintiako kerieu 11:28).

3. Khakeshũ dze thukeshũ. Paul e pukeci, khristanko bu ukũ mha ngukelieu khashũnushũ. Sũnu zaker zapuo la pushũ mo. " Deobado zha therie nhie kehoupuo bu rei puo thuo khashũ liekevi chie kha kreipie ba phrelie; sidi a kevor kinu mha kengu ba moketuo chulie. "

(Korintiako kerieu 16:2)

4. Niepuu zanhie kemosie teisozha kekrei nu kengu hienushũ. Mia kropuo we teisozha kehoupuo nu rei kengukelie chũ baya. Derei khristanko bu deobado zha therie nhie mha pie khashulienushu wate.

(Korintiako kerieu 16:2)

5. Ketholeshũ nu pukeshũ khristanmia kehouporei ketshe tsali kelilie morosuo mu sũu kehou kelie tei nhie rũbei zotuo. " Tsali kedodzu morei kerũkrũ tsali chũpie kerũsuo kehou nu shũlieketuo dze we Ketholeshũ kesau nu pushũ mo. Paul pukeci, " A a ruopfũ ze a mezhiemelotuo mu a a nou mhasiu rei ze a mezhiemelotuo : aa ruopfũ ze ketshe tsali rei chũtuo mu a a mhasiu rei ketshe tsali chũtuo. "

(Korintiako kerieu 14:15)

6. Paul e Galatiako kehoko ki pu di sie, " Nieko teisozhako mu thekhrũko mu puotei kekreikechũko kenyũ tuoyã. A nieko la a melou suo zo, a nieko la a teitso chũ tuokechũ kemethuo chũ zowa thenyũsie. " (Galatiako 4:10,11). Kerũkrũ rũsuo kehou Easter mu Khristmas nyimhie keciũko thukeshũ dze ngulie mo.

7. Niepuu kerũkra hau deobado zha therie metsei balie. Khristan kerekikohau chũkelie we Bible nu phrũlie. (Mhakechũko 20:7). Deobado metsei zha therie ba sei ya, mu sũu-e Sunday. Uko vo kengulie di mhapie khashũ, Ketholeshũ phrũ, mu Niepuu kerũkra ca rei keseshũ isituo. Simo di Niepuu kerũkra ca hau thekhrũ puo nu vapuo morei teicie puo nu vapuo isidi keseshũlieya liro suu Ketholeshu nu pupie keba dieu melewate.

8. Niepuu rũsuo ketuo ki, ketheza, u themia zho sekeci mu u kriũno zho se lielho. Pitor puci, " Nieko rei si batuo, nie puonuoko kinu se keyie

vorkechü nie zho nie rüli kemethuo kemeruoko nunu kai jütaketuo shükei raka chü morei suna chü se nieko rhalie mo. " (Pitor kerieu 1:18). Paul pusakeshü, " Miapuorei bu themia mhasi mu themia do üse nieko kebvü seketa chü molieketuo la nie kirei terlie; mha sükosü themia zho zo, mu sükosü Khrista zho monyü kijü hanu nhichunuomia kepetha zho therieko zo. " (Kolosiko 2:8).

9. Themia zho mu themia thuo chükelie kepethako sie medzi hie. Apostel thukeshü, " Ki jü hau nü nhichunuomia kepetha kerieko mhiekehrü tsatie nieko thiedzü Khrista ze siata liro, siro kiüdi kiju süu kitsatie tsie rei rhei tuo zokechü mhie di mia bu thezhokö üse nieko phatuoü tuo ya zo ga ? Süko-a themia die la nieko bu nyü kenyu, morei chü kenyu, morei bie kenyu üya. Kechücha sükosu zeü jüketa vie zo. " (Kolosiko 2:20-22).

10. Ketholeshü keweü rüsuo zho-u medzi hie. Themia kekra mha hakemhie kecüko medzi tuoya, Sabbath, zaker zapuo pei khakeshü, u bou se kehokelie. Ketholeshü hako nu mha se kekrü tasuo. Ketholeshü keweü thezho-u geinu ba sa mote. Jisu Khrista e dietsei diekhokelie kesau morei thezho khapie uko tsüshüte.

(Korintiako kenieu 3; Ibriko 10:9; Johan 1:17).

Süla uko Ketholeshü kesau medzi lietuo. Süunu die pusashülielho, vawa morei süu sou nu sarei lielho. (Pesikeshü 22:18,19) ; Galatiako 1: 7-9) Themia kehoupuo bu rei mha kevi chülienudi putseishüwate. (Timothi kenieu 3:16,17). Mha kevi kheko pete mu Ukepenuopfi zho ruli sikelie pete Ketholeshü kesau nu pupie zhü. (Pitor kenieu 1:3).

Mhakinu, themia kehoupuorei kerüsuo zho hau nu ler lieta liro mu nanyü theza kekrekrei kaba pete rei pupie kezhi-u chülie ro silie ta liro uko kezevi lietatuo, Niepu e mapuo bu rüsuo puo mu kekremia bu rüsuo kekrepuo chünu di pushü mo. Uko pete rei rüsuo puo, Puo khakeshü rüsuo-u medzilie ro uko pete rei chapuo rüsuo lietatuo.

KETSOKECÜKO . 7

1. Kiüdi rüsuo kekrekreikecü chülie ta ga ?
2. Bible nu kehou kidepuo keba phrülie ga ?
3. Kehou suopuo vie ga ?

4. Kehou rhi-u kirapuo nunu ngulie ga ?
5. Rüsüketuo la kedipuo rhi-u zelie tuo ga ?
6. Suopuo rüsü tuo ga ?
7. Kerüsü zha khashilie.
8. Niepu rüsüketuo la suomia tuo ga ?
9. We kedipuo mhie di rüsü tuo ga ?
10. Kerüsü ca pengouko thushilie.
11. We kikidi rüsü ketuoki ü bouko se mo ga ?
12. Kerükra se mezhükemo ca kedipuo ga ?
13. We kinhie mha kengu tuo ga ?
14. Kerüsü kehou nu kerükrü tsali mu mia kropuo bu kelikecu kedipuo kekrü ga ?
15. Kiüdi teisozha kerükrü, Easter morei Khristamas mhie kecükoba mo ga ?
16. Niepuu kerükra ca keseketuo la kedipuo mhie chülie morosuo ga?
17. Themia thuo kepetha mu thezhoko kedipuo puo ga ?
18. Niepuu themiako Ketholeshü keweü thezhou medzi tuo me ?
19. Kedipuo mhie di Ketholeshü kesau selie tuo ga ?
20. Nanyü nu ketuo kheko kezevilie tuo me ?
Kedipuo mhie di kezevilie tuo ga ?

KEPHRÜ . 8

BIBLE KEPHRÜ

(Bible study)

Ketholeshü Kesau nu kerüsü zho pengou thupie kebako donu puo liro Bible kephrü. Süu pupie kezhi rübei zo mo, derei kekreiki khristanko vo di zeze kehoukelie ki phrü di Niepuu rüsü chüya.

Bible kephrü tei hau themia kehoupuorei puotei kehoupuo nu rei phrülie vi. Derei uko hau nu kepu ketuoi liro deobado zha therieu nhie Niepuu kerüsü kehou chülieketuo la kepu keba zo. Süu Niepuu puo die nunu uko ki pushü.

Keriuso kephru hau themia kehoupuorei Ketholeshu nunu phrúlie vi morei Ukepenuopfú die se pupie pethaketuoko ki nunu silie vi. Mhakechúko 20:7 nu Paul e Troa nu keba puo khrieko ki pupie pethashú, rusio kehoulá. Uko Mhakechúko 17:10-12 nu phrúlie, "Súsie kepeleko pezei Paul mu Sila ketsepie Berea nu shúwa : sidi u nie sínu vokelie ki Judamia Sinagogki nu le. Themia síko Thesolonia nu kebako ki unou mezhúkuo; kekreamonyú teisonhie Ketholeshu die síko puo tou mo mo shikechú le menuo di unou utho chú di die síko zekelie lá. Síla uko donu themia kekra Grikmiapfú thenu pehúko mu thepfumia rei sa pele thota. " Khrista e petha di sie, " Ketholeshúko nunu nieko kechachie kerhei ngulieyaúkechú le di nieko suko pffí phrfí tuoya zo; mu a zhapu tuoyakezhako sí suko zo. " (Johan 5:39).

Paul e Timothi khriesau tarhoshú, " Ukepenuopfú bu no use viúlieketuo lá n ra chúliechie, mhatho kevi chúlie, silie liro nu mengata lielho; ketho dieu keza tou di se zolie. " (Timothi kenieu 2:15). Khrista pukecú, " Kemiatho dze pffí keterhú kemerú chúkezhako thejakepfútho : kekreamonyú suko pevúlie zotuokechú lá. " (Mathi 5:6), Súsie rei puo pu di sie, " Derei puo lasie, themia niekhrúda rúbei lá zomonyú Ukepenuopfú tie núnu kepar die kehoupuo lá rei rheilie zotuo íkecú thupie zhú. " (Mathi 4:4).

Uko Bible hau phrúkecú rúbei se meye kecu mo derei we kemezhú-u phrúya. Súsítuoi dieliekevi pupie kie morei petha di uko bu silieketuo lá zo. apostel Paul e púkecú, " Súsítuoi kepetha dieu kerúnyú nunu kepele partya, mu kepetha die kerúnyú síu Khrista dieu nunu parya. " (Rommiako 10:17). Uko kekrúkecú die ketsokega menuo mo di rúnyúlie ro, kekrúkecú die peleya. Mhanúú uko ketho-u pffe rúnyúlie ro, ketho-u peleya.

Ukepenuopfú thie rei kietha zo, mu puo Nuo Jisu Khrista nunu uko ki pushú wate. (Ibriko 1:1,2). Teigei nu mhapfhe puo se, Ukepenuopfú puo thuo pukecú, Khrista dze, ". . . . hauha a Nuo a khrieu, a neitho-u sí puo zo : neiko puo pfe rúnyúliechie; si " (Mathi 17:5). Ukepenuopfú die se Khrista e pu die sie, " Jisu lasie puo ki, themia kehoupuorei a khrieya ro, puo a die zetuo: Siro a Puo símia khrietuo, sidi hienie síu ki vor di síu ze batu. Themia kehoupuorei a khrieyakemomia a dieko zeya mo; siro nieko rúnyúyakezha dieu, a die monyú a ketsekeshú Puou die zo. " (Johan 14:23,24). Súsie rei die hau thupie tuo, " Siro Kisu-a pethakelieko kengu kinu leshú hau nu thushú moketa ungo zasi kekrei kekra rei chú sahú. Derei die háko thupie tuokelie kekreamonyú nieko bu Jisu-e Ukepenuopfú Nuou Khristau zokechú pelelie, mu pele di nieko bu puo za nunu kerhei ngulieketuo lá zo. " (Johan 20:30,31). Súsie rei Timothi kenieu 3:16,17; Jakob 1:25 nu ngulie.

Kiüdi Niepuu zanhie ba di Ukepenuopfü die phrtlie morosuo shi puoca kekra nyi :

1. Uko süu chülie morosuo, kekreamonyü süu Ukepenuopfü die zokecü la. (**Ibriko 13:7; Pitor kerieu 1:3; Efesako 6:17**). Kidepuo Niepuu u khrie shi : puo uko bu kezei nu khapie ba mo di, puo medo se ukiekeshü la.

2. Uko Ukepenuopfü kelevi si lotsolienyükecü mese. (**Mhakechüko 13:7**). Süla uko phrü di silie morosuo. Niepuu uko chüpie mhasi mahale pete khashüni sula we Niepuu kele medo ko u thuo silie zhü.

3. Uko Ukepenuopfü die phrü nyulie morosuo, moro u se penya lie tatie. (**Efesako 4:14 ; 5:6 ; Jakob 1:23**). Khristanmia chülieketuo la Ketholeshü pie u petha seshüwate. We kikidi ketho-u mu kethokemo silie vi tuo ga ? We Ukepenuopfü die rünyükeliu geinu diecau sikekreilieya. Johan e uko ki tarhokeshü dieliekevi pupie mia kieyakezhako Ukepenuopfü ki nunu vor mo mo shi silieketuo u rhie chülienushü. (**Johan kerieu 4:1**). Themia kehoupuo bu rei mia bu u se wahiechie, Puo dieko Ukepenuopfü-u die nunu ketho-u se pu zhu mo moshi le menuolie.

4. Uko Bible phrünyülie morosuo, tsiu ketho dieu se mia petha nyu sieilie. Paul pucü, " N zho n rüli tsatie zo rei mu no mia kepetha tsatie zo rei memuo lie, No die hako ze ba zolie; kekreamonyü no si ba zolie liro n thuo rei n kelalietuo mu n die kerünyuko rei kelalietuokechü la. " (Timothi kerieu 4:16). Kerieki khristanko dze thupie ketuoko pu di sie, " Siro ta chure keprako rühou luki haki vo di Ukepenuopfü dieu pie mia petha tuo zota. " (**Mhakechüko 8:4**).

Timothi kenieu 2:15 nu Paul e pukeshüu keze meho vo khe, puo pukecu ketho dieu keza tou di se zolienushü. Uko shüu chülie morosuo. Uko ngukelie Bble -u kezapie Ketholeshü kesau isi pie zhü. Ketholeshü kewe u liro u thie u zhü mu Mosa thezhou se di lhou vor, tsie we sunie kenienie rei se sa mote. Ketholeshü kesau isi pie zhü. Ketholeshü kewe u liro u thie u zhü mu Mosa thezhou se di lhou vor, tsie we sunie kenienie rei se sa mote. Ketholeshü kesau liro Khrista zho-u zekelie. Kekrei capuo liro Ketholeshü kewe u Jisu sia shuliekemo mhozu suu ze vor zo. Süsusü la puo liro kewe u mu kekrieu liro kesau isiya. Derei uko kiu nu lhoutuoya ga ? Uko krus kitsa lhoutuotakecü la, Uko Khrista khrukhu nu Ketholeshü kesau nu thupie ketuo tuoi Khrista thezho khrou nu lhou tuote. (**Ibriko 9:16,17 ; 10:9**)

Siro ketsokecü nu uko Ketholeshü kewe u üse Ukepenuopfü dieu zoükecü pele zotuo me ? Kelakeshu u liro kehou chü rei u we, izo tuo. Sizoiu derei thezho-u nu süu ze sa mote morei themia kehouporei ze sa tuo mote. Si liro kikidi Ketholeshü kewe u phru tuo zo ga ? kereilamonyü

puoca kekra nyikecú la :

1. Mhachtíkeshú dze mu kerie ki mha lhoukliéko dze siliekétuo la.
2. Themia kelhou dze mu Ukepenuopfú-e kedipuo mhie di puo ze vor shi síko sileketuo la.

3. Kekreilamonyú Paul pukecú uko bu siliekétuo thakie síko nu thupie tuo. (Korintiako kerieu 10:6). Puoca kekrekreikecú kekra thakie síko nu tuo ketho zo.

4. Themia noushú nouzhie kenyi mu puo medo kevi kekra tuo, Uko síko dze rei se morosuo tuo ya. Derei síko se di thezho puo rei chúpíe baliekenjú.

5. Síla we ngukelie uko tsie ha thezho kevi mu kemertí kezha-u khro nu lhou bate we. (Johan 1:17).

Tsie Ukepenuopfú dieu phrtí di si meciekuo mu dieu keza tou di seliekétuo la, Bible kephrú thezho huo haki thutuo :

1. Leshúdaú phrtí mu phru lala lie.
2. Context huo rei sa phrúlie.
3. Kepuu suopuo ga ?
4. Suopuo ki puzhú ga ?
5. Kinhie síu pu ga ?
6. Síu kemejíteku moro diecau zo mo kíú ga ?
7. Síu die khakeshú puo me ?
8. Síu uko kelakelie ca la me ?

Símho nu rei mhanya hako geinu n Bible kephrú nu kekhuo hi ngulietuo. Dieca kelakeshú kekrekreiko nu Bible die bou nu Bible die bou nu Bible die liki haki nu se thupie kebako nu, commentary ko nu, derei Bible hau meho mu phrtí kevoko nu n kecha sa di phrúlie. Themia kekra Bible dze ungo kecu siya derei uko noushú setuoya mo.

Niepuu uko bu chínukeshtí mhieí uko deobado zha therieu nhie metsei di keze Bible phrtí mu kehoukecú chulie ro mha kezha phi mu Bible mhasi pie se khrishtanko lhou miemie sierlie tuo. Themia kehoupuo bu rei símhie chílie ro kehou-u metei kuo mu Ukepenuopfú dieu se mia kekreamia rei hílietuo mu sidi uko kezekevi nu ba di kelalie tuo.

KETSOKECÚKO . 8

1. Kiudi Bible kephru hau se baya ga ?
2. Uko kimhie di Ukepenuopfu die silie vi tuo ga ?
3. Kiudi Thesaloniako ki rei Nereamia mhasikuo ta ga ?
4. Johan 5:39 nu Khrista e kedipuo pu ga ?
5. Timothi kenieu 2:15-u thulie.
6. Khrista-e suopuo use thejakepfutho mu pu ngu tselie zotuóú di

- pu ga ?
7. Themia fNiekhrüda rübei se lhoulie vi me ?
 8. Kepele-u kirapuo nu vorya ga ?
 9. Uko kekrükecü pfhe silie ro kedipuo mhie taya ga ?
 10. Ukepenuopfü-e themia ke kedipuo mhie di thie uko ki pu tha ga ?
 11. Kiüdi Jisu Khrista pu petha pie kezhtëko thupie zhü ga ?
 12. Timothi kenieu 3:16,17 mu Jakob 1:25 phrülie.
 13. Kikidi uko keze ba di Bible phrülienushi, puocako thushülie.
 14. Dieu keza toulieukecü puoca kedipuo ga ?
 15. Bible nu thezho kenie thupie keba nie thushülie.
 16. Uko tsie thezho kiu khro lhou ba ga ?
 17. Ketholeshü keweü Ukepenuopfü dieu tuo me ?
 18. We kikidi Ketholeshü keweü phrülie morosuo ga ?
 19. Bible phrülieketuo la thezho huo khashtlie.
 20. Bible phrüketuo la mhanyako kedipuo puo semorosuo ga ?
 21. We kimhie di Bible mhasi-u la u kekhuohi ngulie tuo ga ?

KEPHRÜ . 9

KECHA (Prayer)

Ketholeshü kesau nu kerüsuo zho kekreipuo liro kecha. Kerieki Khristanko vo kengulie di kehokelie ki rüsuo kehou kecha chü di kehou pesielie, sütu Mhakechüko 2:42 nu thupie keba ngulie. " Sidi uko apostelko uko kepetha dieko nu mu u kezeko ze kepekrokechü nu, niekhrüda bietsiekehrü nu mu kechako nu rüdei mo ba zota. " (Mhakechüko 2:42). Süla kerüsuo nu kecha se morosuo kecü thashü.

Kecha puoca liro, mia la cha kecü, u nou nu Niepuu ze kerüchü kecu, morei kiekelie morei pupie Niepuu ki keshü. Hauha uko kerüsuo kehou nu sakelie rübei zo mo, derei uko teisonhie u kelhou nu se di lhokelie tho puo. Paul e thushü, " Nie mezhie melo mu cha doneitü chü di stüko chüchie, süstü Ruopfüu nunu kehokipuorei cha balie, sidi kemesakoi peteko la khawa mo mu cha doneiü chü di rhorhüpfü baliechie. " (Efesako 6:18). Süsie rei puo pu di sie, " Cha pete mo ba zolie. " (Thesaloninako kerieu 5:17). Hau ca themia kehokuorei Ruopfü nunu

teisonhie chalie morokesuo pushü.

Cayie huo mehoshü khe :

1. Ukepenuopfü nuonuoko la morei Khristanko la kecha meyie se.

Hau ca Khristan kemomia bu Cha lielho morei chalienumo. Ketholeshü nu ngukelie kecha-e mha kemevi chülie ya mu süu Khristanko viekecü pu Kemesa se shüwate. Uko phrükelie, " Ukepenuopfü kephoumambia pfe rünyüya mo, derei themia kehoupourei Ukepenuopfü rusuo di puo nei chüyakezhamia pfe rünyüyakechü uko si ba zo. " (Johan 9:31). Niepuu kepelemia kecha rünyü baya. Themia kehoupourei Ukepenuopfü kerüsusuo themia chülie morosuo, mu sidi Niepuu medo nu puo lhoulie morosuo.

Hau suopuo mese ga? Khristanmia mese. Mo liro kiüdi kephouma miapuo e kecha chülieya ga? Puo kephoumako vashunu di puo chalie kenju te. Kekreilamonyü Khrista e pukeshü themia kehoupuo rei pele di baptaiz chülie ro puo kelakelie ngulietuo. (Mark 16:16). Puo kepele khashünu di chalie kenji kekreilamonyü Ketholeshü nu pukecü kepele e kedoji chülie morosuo. (Johan 20:30,31); Rommiako 10:17). Puo kephoumambia mhie di mha kekrei la rei chalie kenji.

Uko mhanüi Ketholeshtü kesau nu lha meho di phrü vo tse kecha hau khristanmia ki pukeshü ngu phrelietuo. Khristan puoca Ukepenuopfü Nuo-u diezekelie gei zo. (Galatiako 3:26,27). Süla uko Ukepenuopfü ki a puo ükecü kielie vi. (Rommiako 8:15). Mhanüi khristanmia mu kephoumambia puo keze di kecha chü liro Khristan-u kephouma-u ki kedipuo ca kepra ngukuolie tuo ga? N thuo rei sibatuo khristanmia puo kecha nu kerükrü theja ngulie zotuo. Hauha la khristan chülieketa puo kemevi ba we. (Efesako 1:3).

Tsiedo uko ngukelie kephoumambia kekra rei puo kephoumako valieketuo la chalienuya, mu sidi puo rei khristanmia puo chülie taya. Derei hau Ukepenuopfü die nunu mo. Süu themia thuo petha pie puo bu chükelie rübei zo.

2. Uko kecha hau Jisu Khrista za nunu Ukepenuopfü ki shülie morosuo.

Ukepenuopfü-e Puou mu puo mha pete japie ketsüu. We puo ki kekhruohi chalie morosuo mu sü rübeizomonyü puo theja pie uko tsükeshu la puo thezie lie morosuo. Hauha rübei kemezhü zo. Derei uko Puou ki mezhü zo di viliekenji. Suu uko themia huomia kekhruohi se ketuo ca pu ba mo. Jisu rübei uko kesiu, U donu dieyiekeliu, uko nyie piepikeshü-u zo. Puo geinu ngukemezhie kedibau ngulie kevi zo. Ukepenuopfü die nu rünyü shülie, " A nuonuoko nieko bu phouma

molieketuo la a die hako thupie neiko ki shūzhū ho. Tsiu huomia phoumataya liro u Puou ze keba-u ukil kemiatho-u Jisu Khrista bazo. Siro puo-a u kephoumako la u ruo chūkewau zo, derei uko la rūbeizomonyū kijūi pete la rei za. " (Johan kerieu 2:1, 2). Sūsie rei " Tsiu Ukepenuopfi puo zo, siro Ukepenuopfi mu themia donu ketha rei puo zo, puo themia chūketa Khrista Jisu zo. " (Timothi kerieu 2:5). Sūla uko Jisu Khrista zanu cha sei lie morosuo morei jisu Khrista kekuo se di chalie morosuo. (Mathi 28:18).

3. Uko ruopfi mu ketho nunu chalie.

Uko voketako kephrū nunu sikelie Niepuu pukecū ruopfi mu kethonunu Ukepenuopfi rūsuolie morosuo. (Johan 4:24). Kekreilamonyū kecha hau kertisuo mhatho puo zokecū la, mu sūla luko khristanko kechau ruopfi mu ketho-u nu chalie morosuo. Paul e Korintiako ki thukeshū, " kekreilamonyū a die kekreikechū se a mezhiemelo ro, a ruopfi thuo puo mezhiemelo ya, derei a nou tsatie we mhapuorei silieya mo. Siro kituo ga? A ga ruopfi ze a mezhiemelotuo mu a a nou mhasiu rei ze a mezhiemelogo, aa ruopfi ze ketshe tsali rei chutuo mu a a mhasiu rei ze ketshe tsali chūtuo. " (Korintiako kerieu 14:14,15).

Sūu ca kechau bu kesi kele mu uko bu nou neu mu dietho lie morosuo. Sūu rūbei zomonyū u kecha bu Kehtoleshū nu ze di chalie morosuo. Uko Niepuu mele kewa die se di chalie suo. Khunhie puo Niepuu pukecū puo pethakelieko kemelo kecha huo se di puo ki chakecū, " Derei Jisu lasie, nieko chaketuo u si mo di cha tuo zo. N nie a tehie puo nu krietuōū di kesese kebau nu krie lievitu me? Sidi ketsota. Sitse unie puo ūse; Hienie chū lievitu. " (Mathi 20:22). Sūsie rei pukecū, " No Niepuu n Kepenuopfi kedo suo isikechū rei thupie zhū ze. " (Mathi 4:7).

Sūla uko Niepuu kecha kemhie se di we chalie zhū zo. (Mathi 6:9-13) Uko kechau liro kedipuo kemhie di u kediū zapuzayie chū vortuō shi Sūu vor bate. (Ibriko 12:28).

4. We kedipuo la cha tuoya shi Bible nu thu mesa sepie zhū zo.

Uko chalie morosuo kethezie khakeshū la chalie. " mhapuorei le nie nou kemezhie chū hie; derei mha kehoupouonurei Ukepenuopfi nie ketsopfikō pu cha mu melo, mu puo thezie sa ba zolie. (Filipiko 4:6)

Uko kemezhiekēlie ki chalie.

" Sūla Pitor khapie kedieki nu ba; derei sūkisū kehōu-a la u teitso chu di Ukepenuopfi ki cha ba. " (Mhakechūko 12:5)

Uko kijūu krutamia la chalie. (Rommiako 13).

Uko huoniehūo la chalie.

" Nieko sūla shurholieketuo la huoniehūo mhodzūnu nie kejo kemouko pu zowaliehiechie, mu huoniehūo la chalieliechie. Kemiathomia u hie

chu di cha liro mha kezha phi chülieya. " (Jakob 5:16).

Uko kechümia la chalie morosuo.

" Nieko donu huomia mhachü ba me ? Sümia bu kehou kesekezhako kielie; sidi süko bu Niepuu za se tier pie puo kenhe di puo la chalie. Sitse pele di kecha la mhachükezhüu kelashütuo, mu Niepuu puo thuo süu bu sielietuo, tsiu puo mha huo chüwa zo shierei vashu puo tsütuo. " (Jakob 5:14,15).

Uko Bible phrti vo liro mha kekrekceüko la chalie morokesuo thuthe kekrekrekceki nu ngu se lietuo. Hau kehou nu, u kikru nu, jüketako kro mu sükemhie kekrei kekra nu salie morosuo.

5. Ketholeshü nu uko bu kecha nu menuolie morokesuo rei tarhoshü.

Khrista pukecü, " Siro nieko chakechu ki ketherakezhamia mhietia hiechie, suko we mia bu uko nguketuo la Singagogkiko nu mu cha tietsüko nunu tha di chakechü u nei phiya. A niekoki pu toushütuo, süko we u zhakhra nguliete. Derei no zo we chaketuo ki n kinutsekou le di ki khalie, sidi kepekhreba bayakezha n Puo ki chaliechie. Siliro mha kepekhreko nguyakezha n Puou thuo n zha chüpie n tsütuo. Siro no kecha ki pelekemomia tuoi die thuo kepu sie pu lala hie; suko zo we uko die kekra kepu la uko kecha rünyülietoukechu le tuoya. Sula nieko we suko mhietia hie; kekereilamonyu nieko Puou a nieko Puo ki mha kecha modzü nieko mha tsöpfü kebako si baya zokechü la. " (Mathi 6:5-8). Süsie rei puo u petha di sie, " Tsiu nieko mia kejo vashü mia tsü liro, teigei keba nieko Puou rei nieko kejo vashü nie tsütuo. Sirei nieko mia kejo vashümia tsü mo ro, nieko Puou rei nieko kejo vashü nieko tsü lielho. " (Mathi 6:14, 15).

Sula die thela nu kecha hau mha kezha se puo. Uko chakecü haukertüsuo kehou nu morei ukelhou nu salieyamo moshi. Derei uko khristanko Ukepenuöpfü kekie nu puotei kevitho puo zo, puo thuo u tei rüüshierei morei re zo shierei kecha-u bu u mhodzü ba silie. Uko süu chü ketuo rübei mo derei Ukepenuöpfü-e uko kecha nu ba ketuo puo nei. Kertüsuo kehou kechü nhie khristanko u thuo ukinu ba tahie. Khristanmia rüsuo kehou chulieketuo la kehou nu kevo ki rubei mo di u kinu nu rei chalie.

Kepele nu chalie - chacie, siro nieko ngulietuo kecha-e puo kekuo nyi phi zokecu la.

KETSOKECÜKO . 9

1. Kecha ca huo vatshashülie.
2. U kelhou nu kedipuo se di lhoulienuya ga ?
3. Uko bu kedikechü ki chanu ga ?
4. Suomia la kechau khapie zhüya ga ?
5. Johan 9:31-u phrü di vatshashülie.
6. Kephoumamia Puo e kiüdi chalie ya ga ?
7. Khristan suopuo ga ?
8. Kecha nu Ukepenuopfü ki shülieketuo la suopuo salie morosuo ga ?
9. Kephoumamia Puo e kecha la kelalie tuo me ?
10. Ukepenuopfü ki chalieketuo la suopuo nunu sedelie tuo ga ?
11. Jisu e uko la kedipuo chülie ga ?
12. Ruopfü mu ketho se chakelie ca pushülie.
13. Uko kecha nu Niepuu kedolie vi. me ?
14. Niepu kecha kedipuo ga ?
15. Uko kecha-u hau se di chalie kenjü me ?
16. Uko chalie morokesuo ca huo pushülie.
17. UKo themia huomia la chashülie morosuo, sümia suopuo ga ?
18. Kecha nu menuolienukeshü ca huo khashülie.
19. Khristanmia kehoui nu vo di chakelie sou nu kinu ba di chalie.
20. Uko kedipuo mhie di chalie tuo ga ?

KEPHRÜ . 10

Ü TSALI (Singing)

Khristan nanyü liro ü tsali. Kelipie Ukepenuopfü ki keshü nanyü puo. Ketholeshü kesau nu ü tsali hau rei kesusuo mhatho puo ükecü thupie tuo. Thu pedzü se di kephrü hau nu puo kemeyie ca kerüsü nu se morokesuo we silie nyü ba.

Kerietho-u nu subject ca hau Ketholeshü' nu thuthe huo meho votuo.

" Süsie uko tsali puo chüshu di tuose kijuthou gei vota. " (Mathi 26:30)

" Sirei khiso teiluo meseki Paul mu Sila unie cha mu chielipie Ukepenuopfü tsheshü. Sükisti kedieko unie pfe rünyü ba. "

(Mhakechüko 16:25)

" Sidi Judakemoko bu rei Ukepenuopfü u ngukemezhie la puo tshelie zotuo. Süu dzehamhie di thpie zhü : Süla Judakemoka donu rei a n tsheshütuo, mu n za nunu chielireishütuo. " (Rommiako 15:9)

" A a ruopfü ze a mezhiemelotuo mu a a nou mhasiu rei ze a mezhiemelotuo, a a ruopfü ze ketshe tsali rei chütuo mu a a mhasiu rei ze ketshe tsali chütuo. " (Korintiako kerieu 14:15)

" Sidi kethou mu chieli mu Kemesa tsaliko chüpie huoniehüo rüchülie, siro nie nou nie tho chü di, u chü mu übou khoupie Niepu kielie. " (Efesako 5:19)

" Nie bu mhasiu ketho chülieketuo la Khrista dieu bu nie nou ba peviliechie. Ketho tsali, Kemesa tsali mu ruopfü tsali chü di nieko huoniehüo petha mu tarho bazoliechie; mu nie nou nu Ukepenuopfü tshé di chieli tuo zolie. " (Kolosiko 3:16)

" A n za pupie a siezeko pesishü zotuo; a hieko kehou kro nunu n kethse ü chüshü : siya. " (Ibriko 2:12)

" Nieko donu huomia kemezhie ba Me ? Sümia bu chalie. Huomia u nei ba me ? Sümia bu kelilie. " (Jakob 5:13)

" Tsiu uko-a tsalicha kesa puo kie chieli. " (Pesikeshü 5:9)

" Tsiu uko-a Ukepenuopfü ketuou Mosa tsalicha, mu Tekuonuou tsalicha kie chieli di " (Pesidkeshü 15:3)

Hamho gei thutheko nu ütsali ca Ketholeshüko nu thupie kezhi ngulie, Niepuu thupie keba thuthe hako nu kedipuo chünu shi si Kemesa liete. Puo thuo thu krata zorei morei tsata zorei themia medo se chulie kenju.

Nanyü kese themiako ü tsall üse tsali mu kekhu bou se khukelie le tuoya. Süla nanyü kehoupüorei kekhubou sa di ütsali chüyakezha kraphi taya. Ketholeshü kesau nu ü tsali sa di kerüsuo kehou chüketuo uko pete rei u nei. Ütsali kekhubou sa di khukecü Ketho zoukecu pulie kenjü. Bible nu kedipuo pu ga ? U tsali rübei se kekli lienumo, modi kekhubou se di rusuo chülienu ga ? Kehubou sa mo di rusuo chülie vi me ? Suu se di rusuo chülie vi me ? Kenienie se chülie vi me ? Keze meho khe.

Themia sikelie tsali ca kenie uko kepu vo khe. Themia pfheü mu kekhubou. Vocal music morei themia pfheü tsali hau u themia pfhe

geinu chülie. Süu mia puopuo geinu parkelie tsali puo. Süla putuoyakezha kijüi nu tsali kezeivi khie pete themia ru geinu par phre. Kekhubou tsali-u liro süu ze petsou tou. Süu kekhubou puo, übou süu themia dzie se chülie. Süu puo kerheiro jü, roupftü rei jü, mu u melo rei nyi ya mo. Mu süu mele kepar ca liro themia-e süu vikelie geinu khukelie zo. Süu-ro teshü morei übou süu vükelie nya nu rübei zo. Ukepenuopfü süu chüshü mo, derei süu themia thuo pfhü kepar zo. Süu tsali sou nu zo. Ukepenuopfü ki-u puo nei tuo ga ? Ibriko kethuu e pukecü, "Süla üko puo za se Ukepenuopfü ketshe ruosuo kechü, puo cha u tie üse puo za pukechü siu üse puo rüsuo sei tuolie khe. " (Ibriko 13:15).

Nanyü kitsatie pehüko-e kekhubou tsali se rüsuo nu sekecü pu mo. Uko pupie kezhiko meho vokhe.

1. John Wesley : " Instrument tsali chapelko nu sekecü a khamo kekreamonyü uko silieya mo mu ngu rei lieya mokecü la. " Clark's Commentarry Vol. IV - P. 686.

2. John Calvin : " Musical instrument se di Ukepenuopfü rüsuo chüketuo we kethe rüsuokelie-u ki mhapuorei kekrei mo, thezho kekrein khüi nunu ze lakelie mhie zo. Süla kemelo Baptist ko hau thepou se vor mu mha kekrei kekra Juda ko ki nunu sever. - John Calvin's Commentary 33rd Psalm.

3. Martin Luther : Puo süu, üse " Baal kerüsuo mhanya puo zo. " Me Clintock and Strong's Encyclopedia, Music - Vol. P. 762.

4. Adam Clarks : " Tsali-e mhasi kemhie, a süu phrü mungupie a nei : derei instrument tsali Ukepenuopfü ki nu chükecü a suu ngu mecü mu mesa mo. Hauha ütsali sede-u mu a hakiha nu Khristanmia pehüko shükei raka kemehou, se di rüsuo chüyakezha-u la mele ya we. " - Clark's Commentary. Vol IV. p. 686.

Bible mhasi kesimia kekra instrument tsali se di rüsuo kecü mele phre. Derei süu kirapuo nu sedelie ga ? Catholic kehou nu mu keza pie kekrei sierta. Süla tse kehou kekra tsa kekhubou tsali se phre par te.

Nanyü kekrekreikecü kekra rei kekhubou tsali hau le kemezhi tuoi u rhie chüya.

1. David rei seya üdi uko pushü. Süu ketho lie vi. Derei uko mha puo rükra morsuo, David-e thezho puo khro lhou mu uko kekrei u nu lhou tuote. David kechüko uko chü lielho. Mhanüi si tuoi liro we teicie puo nu Jerusalem nu vo di khunuo se kethe rüsuo chüla morosuotatie. Süla David kechüko tsie la vo chüfuoi ro, puo kebachü nu la vo di chü la morosuo ta tuo. Derei uko David kechü khie ko pete we chünyü mo. Derei phrülie Johan 1:17; Korintiako kenieu 3; Ibriko 10:9 basaluo.

2. Huomia pukecú uko chúkevorkó uko chü lielho. Ketholeshtúko nu pukecú ú tsali (Efesako 5:19). Súu pie kekreamia kirei pulie vi.

3. Huomia se kekhubou súko la mhapuórei kekrúkectíjü. Kekhubou súko kinu nu seketuo, nuyie henu kenei chülieketuo la kekrú mo mecie. Deri kertúsuo zho we krei zo. Niepuu die khashü kemoko kertúsuo nu saketuo kekrú tuou zo. (Pesikeshu 22:18,19).

4. Huomia la sie súu kertúsuo nu khruohi salie ya isi. Si liro kiúdi Niepuu die nu pu mo ga? Derei a niekó ki pu kenyü liro súu se kehruohi lie mo, derei kertúsuo ca nu selie te. Hau Ketholeshü nu thupie tuo mo zo.

5. Huomia sie teigei nu rei tsali chülieya. Ketholeshtúko nu teigei kekhubou seya úkectí petha shü mo. Puo tho sizóufrei we súu la seliezhü mo. Teigei nu mha kekra balievi mu súko la tsie uko rúsuo nu shülie kenju.

6. Themia kekra uko súu u nei ya idi pu. U we a niekhrída mu chaha kriekecú a nei, súu la a rúsuo kehóu nu rei a nei tuo me? Ketsokecú u kelakeshü nu mo isituo, we súu uneiyakezha la Niepuu rei puo nei tuo me?

Súla uko Niepuu zhanhie rúsuo chulieketuo la vo kengukelie ki, uko útsali geinu Niepuu ketshe reichütuo. Hauha ruopft nu mu ketho- u nunu morsuo. Súla uko keliketuo ki kesikele se mu unou pete se di kelilie. Uko útsali kelipie Niepuu ki keshtíki Ketholeshü nunu morosuo, Puo ca u pfheü se kelikelie. Sü rübei zomonyú tsali-u bu Ketholeshü nunu mu ruopftü nunu morosuo.

Biblè nu kehóu nu vor kehóu kelieko ú tsali chülienu di u pethashü. Súu ca we keliketuo ki Kemesa tsali, ketshe tsali mu ruopftü tsaliko chüpie Ukepenuopftü tshetuo, súu se huoniehóu petha, mhasi nu huoniehóu nou chü kethepftilie, sidi Niepuu geinu kepele rei ngulie. Kekhubou ú tsaliko se ketho chü di kelipie u pfhetf se Niepuu ki keshü kidepuo zievi shi. Teigiei keba Ukepenuopftü tshelieketuo la u pfheü se di therhu mu u ropftü bu kezekevi nu peisielieketuo chülie morosuo. Súmho kedipuo salie morosuo ga? Hako Ukepenuopftü puo neiya.

KETSOKECÚKO . 10

1. Khristan nanyü kedipuo ga?
2. Ketshe tsali chükelie Ketholeshü kesau nu thuthe huo phrtishülie.
3. Hako donu thuthe huo kekhubou ú tsali sekellie petha shü me?
4. Tsali kenie ca thushülie.
5. Vocal music kedipuo ga?

6. Mechanical music ca vatshashülie.
7. Ukepenuopfi-e u bu kedipuo se puo tshelienu ga ?
8. Nanyü pehtko huomia kekhubou tsali-u vi kemo ca pukeshüko za thushülie.
9. Kekhubou tsali se kerüsuo kechü kirapuo nu sede lie ga ?
10. Kekhubou tsali se kerüsuo nu sekecü mezhü ükecü cako kedipuo puo ga ?
11. Kerüsuo nu kekhubou David-e se yakezhau la vo selielhou ükecü kedipuo ca la ga ?
12. Kekhubou tsali se kerüsuo nu vawatuoükecüko kedipuo puo ga ?
13. Kekhubou tsali we u kinu chülie vi me ?
14. Süu kerüsuo nu puo tou me ?
15. Pesikeshü 22:18,19 phrülie.
16. We uneiyakezhau Niepuu ca huonu puo nei ya me ?
17. Kekhubou tsali teigei rei chütuo me ?
18. Niepuu ü tsali ki kemhieko puo neiya ga ?
19. Kehou nu ketshe tsali kechü huo vatshashülie.
20. Ü tsali ca huo khashü lie.

KEPHRÜ . 11

NIEPUU KERÜKRA CA (The Lord's Supper)

Kerüsuo zho kekrepuo liro Niepuu kertükra ca. Themia ha rükra mo tayakecü Khrista e sitou. Süla puo mha huo kese pie bawa di süu bu rükra sei lieketuo kekhuohi do rhülie. Uko bu hau rükrakelie süu üse Niepuu kertükra ca üya.

Uko thedze-u kepulie keta mhodzü süu kedipuo mhie di keseshülie tuo shi kerieu mehoshü khe. " Siro uko mha chu keba nu Jisu niekhrüda chü pielie di jashü di bietsie; sidi puoa khapie pethakelieko tsüshü di sie, liepie chüliechie; hauha a mo zo; sishü. Süsie puo tehieu rei pielie di jashü, di khapie uko tsü di sie, Nieko hau krie phrechie; kekreilamonyü hauha themia kekra kephouma valiëketuo la krukepar dietseidiekhokelie a zie zokechü la. " (Mathi 26:26-28). Süu ca rüu se zokecü nieko pezie rei lelie. Niepuu Khrista e niekhrüda-u üse puo mo sou nu chüshü, süla we kertükra ca kesekelie ki puo mo-u dze rükra lie. Süsie rei puo tehie morei khubedzü üse puo zie üshü, mu süla we tehieu sekelië ki puo zie-u dze rükralieya. Ca kekrei Puo nu puo krus gei siakeshü-u puo pethakelieko bu rükra sei tuolieketuo la Niepuu zha metsi Niekhrüda mu tehie-u puo mo mu puo zie rükra sei balieketuo la kese seilie. Seilie liro uko metei mu

kesa sei ba zotuo.

Korintiako kerieu 11:20-29 nu meho la lie, Paul-e thupie se kekhrie Korintiako ki shü, " Siliro nieko vo kehou kengu di siketa ki Niepuu kerükra cha chü puotou chülie suotautuo. Kekreilamonyü nieko süu kechü ki huouniehuo pfe mo di u thuo u vaü chü chülietayakechü la. Siro huomia u va merü ba, mu huomia meze bataya. Ka siro nieko mha chü mha krietuoükechü nieko kijü zo di siya me? Siro nieko Ukepenuopfü kehoutü mhati mo mu kejüko bu rei menga ituoya me? A nu nieko ki kedipuo pu ta? A bu nieko tshenu me? Hau nu ha a nieko tshe lielho. Siro a Niepuu kinu ngukelie dieu a thiedzü thapie nieko kie reishü zo. Mu süsü Niepu Jisu teshükewa zhü puo niekhrüda chüpielie. Sidi puo Ukepenuopfü tsheshü di niekhrüda süu bietsielie di sie. Hauha nieko lanu khakeshü a mo zo: Nieko a rükra tuolieketuo la hau chüchtichie : sishü. Siro mha chükelie sie puo süsü tuoi tehieu rei chüpielie di sie. Tehie hauha rei a zieu la dietsidiekhokelie thezho kesau zowe; nieko hauha kekrie metsei a rükralieketuo la krikriechie; sishü. Kekreilamonyü nieko niekhrüda hau kechü metsei mu tehie hau kekrie metsei Niepuu la vor kemochie Niepuu kesia dze thapie mia kie ba zokechü la. Süla themia kehoupuorei puotou chü mo di niekhrüda süu chü morei Niepuu hieu krie liro Niepuu mo mu puozie kitsatie jotatuo. Derei themia kehoupuorei puo thuo puo rüli le menuo di niekhrüda süu chü mu tehie süu kriechie. Siro themia kehoupuorei Niepuu mo-u dze le mepuo mo zo di chü mu krie ro, themia süu puo thuo puo kejo chü mu krielieta. "

Paul e tse nunu puo nou puo tho chü di Niepuu kerükra ca kesekeshü dze pushü. Kekreilamonyü Niepuu pukeshü tuoi kerükra cau kesekeshü sou nu uko-a cü mu krie di thenyi puo kemhie baketa la. Hauha siketa mese mo. Puo ketho ca-u mu kerükera ca kese zho-u pie uko kie. Paul rei uko pesilakeshü Niepuu kinu ngukelieko puo uko bu süu chülienu di thashü :

1. Niepuu tepie ngumvümia dzie nu shüwaketa zhü puo kertükra cau keselie.
2. Puo uko ki Niekhrüda bietsielie süu üse puo mo ücü thashü.
3. Süstütuoi puo hau puo tehie rei pielie di tehie süu bu puo zie sou nu mu uko süu rükralieketuo la thashü.
4. Kerükra ca hau puo la vorlie kemochie Niepuu kesia dze rükralieketuo la.
5. Themia kehoupuorei Khrista mo mu krie ro puo kekrü tatu.
6. Suomianie kerükra ca selietuoü ba shi puo bu le menuo rielie.
7. Themia kehoupuorei pele mo di cü mu krieli ro puo ruopfü la jo tatu.

Süla mha hako puo tha toupie ukie shü mu uko selieketuo ki le

menuo di selie zhü.

Uko phrü sa vo liro mha ca kekrekreikecü kekra ba mu we süko silie nyü ba.

1. Niepuu tehie puo kezie sehienu di petha mo. Lakipuo themia kroko keleki Niepuu kertikra ca kesekelie ki tehie puo rübei zotuo üdi leya. Süla kro pete tehie puo rübei nunu uko krie phre lieya. Niepu-e tehie kitsuo tuoshi süu pie mejü di uko ki pushü mo. Hanu tehie puo rübei morei tehie kekra selienu di pushü mo, derei Khrista zie rükra tuolieketuo la kertükra ca kese seilienu di pukeshü rübei zo. Vapuo miapuo Niepuu kerukra sekellie ki tehie puo rübei se zotuo üdi le, süla tehie-u keyie zo phir puo mese nu kevor ki puo tehieu selie di khubedzi tehie nu keba pete krie tselie ta. Süsie kehou nu vor keba kekreiko pete puo üse mezhü moti ta, mu kekreiko kedipuo chü ta ga? Niepu pu di sie uko üse, "Nieko hau krie phrecie." Thakie hau nu themiako chatha kekri ta lievi me. Derei u mo bu shürhobalie ketuola, süla puoca kekreiko puo nu u thuo u hie se di kekrie we vi kuo.

2. Niepuu kertükra ca kesekelie hau themia kehoupuo bu nu rei Niepuu lavor ketuo pele balieketuo la. Mhanü hau möi liro kertükra kese ba mo rei vi.

3. Niepuu kertikra ca kecü hau kepelemia kehoupuorei voketa deobadoko donu kedipuo chü wa tieshi le la lieketuo puotei kevitho puo. Mhanü puo südoki mha pelekemo huo chü wata ro ruopfü kitsatie kedipuo mhie tou tieshi puo bu le menuoulie kevi teipuo. Puo südoki Niepu ze di tuozo liro u nei di Niepuu kertükra ca-u kesekeba ze di pielie tuo. Derei mhanü puo kephouma mhatho huo chüwata ro puo bu puo kephoumako valieketuo la chalie mu süsie puo morokesuoko chü kemezhü walie, süsie puo kertükra ca selie vi, derei si mo liro puo la mezhükemo pfülie tatu.

4. Mhanü themia kehoupuorei puo kelhou nu mesa kemo kelhou se di puo thuo puo le menuoulie mo ta di Niepuu kertükra ca sesei ba ta liro puo kechachie kelalieketuo la monyü, puo kejo kemo uuko chü tuote. Kethozo themia peteko tseimote. Uko pete phoumate. Uko tseiü tsokemo Niepu thuo siphre. Süla we mha chükeliaki u kevitho-u pie chülie ro süu vi we. Mhanü miapuo-e sitou mo di kehoukeruo chüdi Niepuu kertükra ca selie zhü mo. Puo Niepuu kertükra ca kesekeba-u se keba-e puo thuo puo Kedo keba zo, mu puo üse mezhü üdi kekreamia rei kedoliete. Derei Niepuu siphre. Süla themia kehoupuorei kertükra ca seketa mhodzü puo thuo puo kelhou dze chü kemezhülie di ruopfü kitsatie mu Ketholeshü-u medzi di seliecie.

5. Kemesa tho hau uko mia kemvti chüsus. Puoca themia pete bu sehie, derei tsüphrü huomia bu rübei zotuo. Ketholeshü e u pethashükücü

u.thuo u ketso menuoriele. Kehoumia tsüphrü kemomia puo bu unei di puo bu selie. Puo ketho-u silie tse metha ukepenuopfü die rei zelie tattoo. We.puo buse hienuta ro, puo mhakipuorei Ukepenuopfü die zeliekenjü zokectü la. Kertükra ca seketa mhodizü u thuo mia puopuo u ketsokecü u.mese zo.

Die thela nu Mhakechtüko 20:7 nu kerieki khristanko deobado zha therie nhie ba di kertükra ca kese di cü lieya. Süla uko rei stüko mhielie zotuo. Derei deobado zha therieu kinhie ga ? Deobado zha therie metsi. Deobado zha therie hau supuonie kekuo khashü di Niepuu kertüleizha chülie morei sünhie Niepuu kertükra ca kesekelie chü ga ? Miapuo rei mo. Ukepenuopfü themiako deobado zha therie nhie ba di kertüsuo kehau chülieya mu zha hanhie Niepuu kertükra ca rei salieya.

KETSOKECÜKO . 11

1. Suopuonie Niepuu kertükra ca hau piesieshü morei keseshü ga ?
2. Mathi 26:26-28 phrülie.
3. Kiüdi Niekhrüda se di keseshülieya ga ?
4. Khubedzü-u kedipuo sou nu selie ya ga ?
5. Pethakelieko kertükra ca-u kedipuo mhie di keseshüya ga ?
6. Korintiako kerieu 11:20-29 phrülie.
7. Korintiako e Niepuu kerukra ca se kedipuo chüta ga ?
8. Häu la Paul e kedipuo mhie di kepfekholie ga ?
9. Paul Niepuu kertükra ca sekecü dielie-u ngulie me ?
10. Niepuu kertükra ca hau Niepuu kesia zhanhie nu kese zo ba puo la kevor ketso kertükra ca kese balienukeshü ca vatshashülie.
11. Mezhü mo di süu selie ro kitaya ga ?
12. Ketholeshü nu tehie puo rübei selienu me ?
13. U keneju morei dieca-u tehie nu baya me ?
14. Kedipuo mhie di Niepuu kertükra ca se Khrista la kevor zekekhele ta ga?
15. Niepuu kerukra ca hau khristanmia la the ja kepfü puo ta lievikecü ca vatshashülie.
16. Kertükra ca kesekelie mhodzü tsuphruu bu mha letseilienu di Niepuu pushü

me ?

17. Miapuo-e kephouma tho chütou di kerükra ca-u selie vi me ?
18. Themia kehoupourei Niepuu kerükra ca selielho üdi pulie vi me?
19. Zha kinhie khristanko Niepuu kerükra ca la vökengu di selieya ga ?
20. Niepuu deobado zha therie nhie Niepuu kerükra ca kese di cülienu di themia ki pushü me ?

KEPHRÜ . 12

KHAKESHÜ (Giving)

Tsie we uko Ketholeshü Kesau nu Kerüsuo Mhatho thela-u vorte. Süu liro khakeshü. Mhanü Bible nu mha kehoupourei pie u pethakeshüu sü hauha pekua " Khakeshü. Siüderei themia kekra mha hau simo tuoya. Süla uko keze di khakeshü dze Bible nu kedipuo pupie zhü shi we meho vo nyü ba. Ketholeshü kemeyie huo mehorie di süsie sedevolie khe.

" Siro kemesako la mha kengukechü dze; a Galatiako kehoui bu chünukechü tuoi, nieko rei süsü tuoi chüliechie. Deobado zha therie nhie kehoupuo bu rei puo thuo khashü liekevi chie kha kreipie ba phrelie; sidi a kevor kinu mha kengu ba moketuo chülie. " (Korintiako kerieu 16:1,2). Kekrei meho voketa mhodzü uko keze di dieca hau vatsha perie shükhe.

1. Khakeshü hau deobado zha therie nhie chülie. Kitüdi ya ? Khristanko zha sünhie vokengulie di rüsuo chüyakezha la. Mu süu zhanhie mha kengukelie rei chü. Derei teisozha kekreiko kimhie ga ? Teisozha kekreiko la we mhapourei pushü mo. Hauha la uko deobado zha theiri nhie mha khakeshü rei kengulieya. Nanyü kekra rei uko vokehoulie rö puotei kekrei kehoupouneurei kengukelie chüya. Uko Ketholeshü-u zetuoü ro deobado zha therie nhie rübei chülie morosuo.

2. Khristanko pete keakeshü mese. Hau uko debobado zha südonu mha ngukelieu khasütuo. Niepuu themia kehoupourei mha ngulie kemo-u khashünu mo. Derei Ukepenuopfu-e puo themia bu chülie keyichie themia bu khashücie isiya. Themia kehoupourei mha khashü nyüya kemo-u kephouma zo.

3. Uko kedipuo ngulie shi sü pie kehou nu khashütuo. Puo thuo prisä shierei morei mhanya kehoupuo zo shierei uko kebau khashulie vi. Suu raka morei mhakinyi kehoupourei khashülie. Tsiedo ki we raka rubei se khakeshü chülieya. Derei süu thechü nu puotei-u gei rei nyi.

4. Uko keba-u pie khashúlie. Sïu la uko krakelieu pie khashútuó. Uko kidepuo kralie ga ? Sïu u thuo u medo gei baya. Ketholeshú kesau nu zaker zapuo pethashú mo morei zaker chú di zapuo pie tsúlie morokesuo pushú mo. Uko sí kezie khashúketuo kenoudo ta suo. Uko Judako thezhou ki rei thezho kevi-u khro lhou bamou me ? Kerieko zaker zapuo pie khashúnu ya. Uko thezho kerieu nu lhou ba, die khakeshú mu siedze kevi kezatho-u gei lhou ba di uko kiúdi khashú pekra motuo ga ? Tsideo themia kehoupourei mha khashú nyú phreyakecí we ngulieya, derei ketsatho-u tha nu khashúya. Hauha puo chúliekevi kekuo piese khashú balieue. U keleki themia hako haki kha pekrashúlie kevi tha nu ba mecie zo. Hako geinu sikelie uko mha khrúlieketuo la se unei unyú chúdi ketseilieketuo la, sa da mu miarhi pelayakezha vie nya kemhiekó nu raka se ketseikewa chúlieya.

A sikelie themia hako pete kijúu vie phre zo. Mhanuú no raka ndzie nu ba phi ketasien raka síko se kedipuo chúlieya ga ? No n kinyi nya huo síko se khrulievi. Niepu pukecí, no ngukelieu pie khashúlie. No kenyi kidepuo ndzie nu ba shi si batuo me, kidepuo pie khakeshú chúlie tuo ga. No kidepuo pie khashú tuóú ba shi a puliekenjú. Derei Niepuu thuo no kidepuo khakeshú mese shi puo pete si phre. Síla no rei thie puotei kevi hanu kha pekra shúkelie mese. Sïu n medo mo me ?

5. Paul pukecí, uko khakeshú chu ba zolie, sidipuo kevor nhie kengu ba hienu di pushú; mu khakeshúko se ménuo balie mu síko se morokesuo ketsopfúko vaphi shúlieketuo la. Thierei síko tei ki mhie tou zo. Mhanuú Niepuu pukeshúko mhie we khakeshúchúba liro Niepuu liethoko lá mhakinyi kengu kralie tuo. Kehou kekra nu hau medzi ya mo, síla uko prisa cha sei keba kehóu chú taya. Uko khakeshú sou nu vo di kijúu nu kekhuohi chatuote. Huomia leshúda zelie, huomia mhanya zelieketuo thechú rei chúlie taya. Huomia we miarhi peta morei rúzhúchú rei kese taya. Derei Niepuu pukeshú uko bu mhapie khashúlie mu síu piese kehóu thekelie nu ya we. Hauha Niepuu puo medolieya zokecí la.

Tsierei khakeshú ca kekrei puo meho lashú khe. Sïu Korintiako kenieu 9:6,7 nu ngulie. " Derei nieko die hauha rúkratie : Kehoupourei tsia va petsakeshúu re tsatuo ; mu kehoupourei tsia va pekrakeshúu re kratuo. Themia kehóupuó bu rei kenya mo di morei chú mo ro michie mu imo kldi puo tho puo nou nurhúlieketa kemhie khashúliechie; kekreilamonyú Ukepenuopftú-u nei siei di khashúyakezhamia ngu puo neiyakezha la. " Tha keshúko meho votuo :

1. Puo pukeshú uko tsia prukeshúu medzi di relalietuo. Uko pru petsa ro re tsa zotuo. Mhanuú uko pru pekra shú ro re pekra laie zotuo. Hauha u mható pete nurei ketho tou zo. Síusú Niepuu lietho nu rei

kethozo. Kha pekralie ro re pekra lalie zotuo. Sūsū lieciei nu, thelhitheu nu, mu mhatho kehoupuo nu rei zo. Themia kekra mha hako ngulieya mo, kekreilamonyū uko khashū rei ya mokecū la. No kehou nunu mha se liekenjū kekreilamonyū no khashū rei ya mokecū la.

Uko themia kekra Niepuu die pele ya mo. Uko pete doju liekhe. Uko dojlilie sidi Niepuu di pele touta liro, sūu ketho zoukecūngulietatuo. Kha kra keshūu ngu kra laliezotuo.

2. Puo pukeshū, themia kehoupuorei puo nou nu lekelieu sūu pie khashūlie. Uko kerūsuo kehou nu vor lieketa mhodzūnu kidepuo se khashū nyū ba shi sūu rhū toulie di se vor khashūlie. Sūsū la Paul pukeshū zo. No kenuo-u nu pfhe ba hie. Puotei tou nukhashū zolie. Sīmo liro mha kengukevor ki no kidepuo pie khashū tuoū le ba shi n la lelie re ta mecie. Kerieu no kidepuo pie khashū tuoū setuo shi n thuo sitouwalie. Kidepuo khashūlie vishi mu sūsie khashūlie.

3. Puo pukecū, themia kehoupuorei panya pera di khashūhie. Sūu ca no khashū nyū ba mo, mu suupie n likhuo nu pie ba ketuoū vikuo keta sie n thuo n kemvū chū di khashū hie. Sūrūbei zomonyū no khakeshūu n la kemethuo puo tazotuo mu tazotuo mu Niepuu rei sūsūtuoi puo nei lielho zokecū la.

4. Puo pukecū, themia kehoupuorei khashū morosuo mu idi se khashūhie. Kekreilamonyū Niepuu n kemvū chū di n bu khashūnuya kemo la. Niepuu si mo zo.

5. Puo pukeshū Niepuu unei di khakeshūmia puo sūmia ngu unei ya. Puo n bu kidepuo pie khashū nyūya ga ? Puo n bu unei di khashūlie nyū baya, Kekreilamonyū puo n kenei kheko piese n tsū zotuo kecū la. Hako uko, la sedi khakeshū thezhoko we.

Die thela nu Niepuu Puo thuo pukeshū dieu Mhakechūko 20:35 se uko rŭkra shūnyū. " A nieko bunu thehie chū di kethachūko khruhilieketuo, mu Niepuu Jisu puo thuo mia kinu mha kelieu ki mhapie mia ketsūu we thejapfūkuo ikechū puo die pukeshūko rukralinukechū la a mha hako thashū nieko keshū ho. " Uko themia kekra rei mha hau zelie lho nhie icū lepie kenoudo seya we. " Mia kinu mha kelie ki mhapiemia ketsū we thejapfūkuo " Kiudi ga ? Kekreilamonyū uko kehoupuorei u thuo u zha zhu kepfumia, mhapie mia tsu re phi ya, sula Ukepenuopfu vie tou zo rei sūu rŭgulietaya. Ukepenuopfū bu nie kehoupuorei khruohishū di ze keba nu kesoukelieu chūlie, sidi sier puo vie ketho chūtaketuo khristanmia nuonuo chūlie. Uko Ketholeshūnu khakeshū ca si touliekemo khristanmia kelhou kemhie ta monyū puo nuonuo kethomia chū phrelie di mhapie khakeshū-u chūlie thie nyū.

KETSOKECÚKO . 12

1. Bible nu khakeshú dze pethashú me ?
2. Themia kehoupuo bu rei khashú morosuo u me ?
3. Korintiako kerieu 16:1,2 phrúlie.
4. Khristanmia mha kinyi se kehou nu kengukelie zhaukhashú lie.
5. Teisozha kekreiko kedipuo mhie ga ?
6. Nanyú seyakezha kekra mhapie kengukelie hau kedipuo mhieya ga ?
7. Khristanko pete khashú morosuo me ?
8. Huomia khashú lielho liro kedipuo mhie tuo ga ?
9. Voketa deobado zhako nu ngulie kemou rei pie khashúlienu me ?
10. Vokete deobado zhako nungukelieu pie khashúnu me ?
11. Uko kedipuo se kahshú tuo ga ?
12. Kidepuo pie khashú tuo ga ?
13. Ketholeshú Kesau nu zaker zapuo pie petha shú me ?
14. Uko kitídi zaker zapuo ki krakuo di khashúlie zhú ga ?
15. Themia kehoupuorei uko se kenyúde se tsielie ya me ?
16. Uko kitídi Niepuu la khakrashú lielho taya ga ?
17. Khrishtanko kikidi khashúlie moreosuo ga ? Puoca pushúlie.
18. Nanyú kekra uko se morokesuou kedipuo cha nu kengulie ya ga ?
19. Mha hako Niepuu puo medo zo me ?
20. Korintiako kenieu 9:6,7 phrúshúlie.
21. Pru mu re ketuo die cayiekelashúlie.
22. Kedipuo la uko rekralie mo taya ga ?
23. Uko khashútuouí di rhúlie keta-u puoca kedipuo ga ?

KEHOU NU KEVO (Attending the Assemblies)

Khristanmia thenou kesuotho, uko kekrú kezhatu-u liro uko kehoui nu vo kehoulieya mo. Mhanuú miapuo e khrie mia kerúsuo nu therhúpie huoniehúo tsúlieya mo liro puo kikidi Niepu peleya údi pulievi tuo ga ? Mhanuú miapuo e kehoui nu vor di puo kekhriemia ze kerúsuo mhatho chúlieya mo liro puo Niepu pele liekenji.

Nanyú kehou nu tuoyakezha themia kekra teicie puo nu va kenie rubei kehoui nu vo di kerúsuo kehou chúya, síusú Khristmas nu Easter. Derei puotei sínie Ukepenuopfi die nu thenyi puo ukecú petha mo. Themia síko keleki puotei sínie úse Ukepenuopfi thezielie vi nhie idi peletuoya. Mhanuú uko síu leya liro uko thuo uko se tuoyakezha zo te. Themia síko Niepuo úse suopuo úya ga ? Kehoumia miakera kerúsuo kehou nu volieya mo. Uko mhapuo mu mhapuo di uko mezhú kerúpu taya. Uko síu piese vo kehoulie kemo die chútuotaya morei uko donu Niepu ze kepecie phi tuote. Uko mha líu hau údi kerúpu taya. Derei ketsokecú-u liro Niepuo síu úse puo medo útuo me ? Hakiha themia kehouporei khristanmia údi u thuo úsa tuoya derei uko rúsuo kehoui nu vorlieya mo. Síruúbei zomonyú uko kerúsuo zanhie rei u thuo u medo ra votuotaya. Uko thuo u mhatho nu merie tuotaya.

Huomia vo di kehoui nu kehoulie moketa kroko e ha kemhie kecú rei puya. " A a kinu cha baya ". Síu u nei tsei zo, kekreamonyú síu Ukepenuopfi medo kecú la. Derei Niepu uko ki putoukeshú puo themiako bu deobado zha therie nhie vo kengulienushú. Uko vo kengukelie ki kecha rúbei mo, derei kerúkra ca kesekelie mumhapie khakeshú rei chúlienushú wa ta zo. Suomiane u thuo u kinu ba di rúsuo chúketuo le bayashi, símia kinhie puo uko mha khapie kengukelie chúlievituo ga ? Morei Niepuo kerúkra ca la kedipuo mhie tuo ga ? Uko Niepu ki chalie vi, derei símho uko mhapuorei chúkelie ba ju. Síusú uko la we kerúsouoki Ukepenuopfi ki cha keba rúbei zote.

Uko khristanmia kekra rei kerúsuo kehou nu vo kehou lielho tayakecú ketho zo. Kechúkenyú morei mha kere kekrei huó chúliesuoketa geinú kerúsuo kehou nu vo liemo taya. Mha hakemhie kechúko la zowe vo nyú kemo la mo, derei puoca nyi. Puo ca puo la kenyi puo la ur, Niepuo kejo vapie themia kehouporei tsúlie vi, derei mha kekrei huó la morei u nou nyúya kemo-u la we, ke jo vapie puo tsú lielho.

Ukepenuopfi die nu kehoui nu vorlieyakemoko la Ukepenuopfi-

e kedipuo pu ga? Mehoshü khe. Ibriko kethuu e pukeshü, "siedze rü dita likeelho la die sütheze kemetsise ba zolie khe, kekreibamonyü mha pupie u tsü ke pie zhüu puo dietho zokechüla. Siro uko huoniehüo hüpie kekhrise mu mha kevi nu shü kechükuokeshü le ba zolie khe. Huomia zho tuoita mo di uko u thuo u kehou vo kenguyakezha khakewaumonyü huoniehüo tarho ba zolie khe: teisozhau u penuo miemietazhükechü la süko chü beizolie khe. Tsiu we ketho mhasiu ngulieketa sieu thuo u khre u ra chüdi kejo kemou chü ro, kejo kemou ruotho puorei ba sa mote. Sikechuü monyu u pejokechu kemerie chu zokechuko pfe keba zote, mu mi kemerie chu zokechu puo thuo ngumvu suko thetuo." (Ibriko 10:23-27). Tsie uko keze di yopuo se yopuopuo mehoshu khe:

1. Uko dietho di Ukepenuopfü ze kepfekholie ro puo rei dietho di u ze kertüchü lietuo.

2. Uko huoniehüo gei u nou mene di mhatho kevi chütuo zolie.

3. Uko vo di kehou moketa chüsuo. Huomia kehou nu vor huomia kehouki nu vor mo, isikectü Niepuu u nei ya mo.

4. Kehouki nu vorlieketuo la huoniehüo hüpie u nou thupeluoshülie sidi uko bu Niepuu zanhie vor kertüsuoki nu rüsuo chülie. Uko hau deobado zhako pete kese seilie morosuo.

5. Uko mha hako rtkra tuolie morosuo, mhanüü we ketho-u silieketa sie u nei u nyü chü di phoumata liro, themia süko bu Ruosuo chü pekuolie morosuo. Dienya kechü mu kejo puo gei pftülieketuo sie, sümho mhapuorei ba sa mo ze ru. We si toulie di kertüsuo kehouko nu vor mo mu uko bu chünukeshtüko chülie mota liro, Niepuu kikidi u kelalie vi tuo ga? Süla we hai di lhou zo phi liro themia kehoupuorei katazotuo.

Hageinu we sikelie Niepuu uko pete bu kehouki nu vo di keze kehoulie ketuo puo uko mertü baya. We puo pukeshüko chülie mota liro kere kemichie kekra upfhe ba zo. Kiüdi Niepu uko bu süko chü-ü zielienuta ga? Kiüdi kehouki nu volieya ga? Hako mha ca kekra nyi.

Mha ca huo keze meholie khe:

1. Die khakeshü mu thakie nu uko bu chülienudi pethashü. Uko Ibriko 10:25 nu phrtükelie uko bu vo di keze kehou ketuo nu chü motahienushü. Süsie rei Mhakechüko 2:42 nu kerieki khristanko kedipuo mhie di vo kertüsuo kehou chülieya shi uko siliete. Mhakechüko 20:7 nu Paul mu khristanko Troa nu kebako deobado zha therie nhie vo di kertüsuo kehou chükeclü rei uko phrüiliete. Süla uko rei sümhielie morosuo.

2. Ukepenuopfü rüsuo lieketuo la uko vo kehou tuo. Johan 4:23,24 nu ngukelie Khrista e uko ki pukeshü Ukepenuopfü e ketho nu rüsuo kezhamia pfhütuoaya. Ukepenuopfü sü ruopfü zo; mu puo rüsuo

kezhambia ruopftu mu ketho nunu rísuolie morosuo údi uko ki pushú.

3. Niepu uko bu vo di keze kerúsuo chúlienu di pushú. Sitse we Niepuu kerúkra ca kesekeshú nunu puo rúkra tuolietuo. Paul e Niepuu kerúkra dze pukeshú. Niekhrúda chúpie cúkelié hau Khrista mo-u rúkratuolieketu la, mu tehie pie krielie hauri Khrista zieu rúkra sei tuolieketu la zo. (Korintiako kerieu 11:24,25). We kedipuo mhie di Niepuu rúkra tuolie vi tuo ga ? Mhanuú uko deobadozha therie nhie medzi di vo kehou mo liro ?

4. Uko vo di kehoulieyakezha puoca puo liro, uko ngukeleieu piese vor khashúlieketuo la. Tsie rei Korintiako kerieu 16:2 u rúkra la shúnyú. Paul pukeshú uko bu deobado zha therie nhie vo kehoulié di mha kinyi nie ngukelieu pie khashúlie. Uko vo kehoulie mota liro mha kenguketuo la kedipuo kemhie tattoo ga ? Mhanuú kechúmia la zowe vor ketuoú zhadoudo-u nu se vor khashúlie vi. Themia kehoupourei vor kehoulieya kemomia mhapie khakeshú tei kevi pete rei vajawaya. Sínhie rúbei zomo di puo mese-u chúlie mo miemie tattoo.

5. Niepuu e uko kehou keba donu u ze ba zotuoú di puo die khashúwata zo. Puo die khakeshúko rúnyúshúlie: "Kekerilamonyú mia kerie kese a za se vo kehou kengukezhara a síko donu ba zotuoekchú la" (Mathi 18:20). Mhaca hako Niepu uko ki pukeshú la we keze di kehouki nu kertisuo kehou chúnyu tuoya, kekreilamonyú Niepuu puo thuo pukeshú puo sínu baya ú kezha la. Prime Minister morei Chief Minister puo vortuoú ro uko vo nyúya mo ma. Niepuu puya, puo teisonhie u zetuo zotuo, vapuo rúbei lielho, derei puotei plete nu zo tuo. Niepuu pukeshú hau la we puotei kemeyie peteko nukehoulieketuo chúlienyúya.

6. Uko teisonhie kehou pete nu volienyúya, kekreilamonyú thakie huo we letuokezha la. Súteitou ki, u kikuoko, kekriemia, u kezemia mu themia kehoupourei uko meho thakezha la. Uko e síko chathaketuo, thakie pie uko pekielie hako peteko peteko la uko chathapie kemezhi chau nu shúshúya. Uko kelakelie ngulieketu uko gei meho keba zo talievi. Paul thupie se Thesaloniako ki keshu nu, "Siro nieko kemezhe phikechú donu rei Kemesa Ruopfu-a nieko nou va pemvúshú di nieko bu die suu zelié di nieko hie rei mu Niepuu dorie rei lieliete. Sidi Makedonia nu mu Akaya nunu pele siserkelie kheko mhodzúnu nieko rei thakie kevi puo chúpie mia kieliete." (Thesaloniako kerieu 1:6,7). Uko u kelhou-u meho di lhoukelie geinu Khrista zho ruli rei siliétaya. Uko síu chíu beilie. Uko stúchúlie morosuo, vo di kehoulieketuo la no thie rhúliecie, nie teiu chie toulie, sitoulie mu sidi ketho nunu Niepu rísuoliecie.

7. Uko vo kehouketuo puoca liro chaketuo la mu rúopfu síko vúlieketuo la. Mhanuú kehouki puo-a vo kehou kechúliéyamo liro, kehou síu thakie kevi pie sikemomia chathalietuo me ? Keze kehou mo

di tsüphruko huoniehüo ze kenousilie vi me ? Uke kepele kitsa kuokelie tha silielho, uko mhatho chüketuo la rei mharhüliekenju, uko huoniehüo khruohiliekenjü mu uko huoniehüo nou chü kethepfi lielho tatuo. Kehou nu mhatho kehoupouurei kehou tsüphrüko vor kehoukelie la kehou-u pekuoliekezha zo. Sikemosie kehou-u kesia kehou chütatuo. Süla no teisonhie Ketholeshü kesau nu kehou nuvor kehoukelie dze phrülie, mu Paul, siro Bible kepetha kekreamia uko kehou kehoupouurei vo di uko ze kehoyakezha silie. Süla uko peteko ki pukeshü kere kemezhie kecti kechü nu rei kehou tsüphrüko ze di kehoulie mu uko ze keselie. Paul mu puo zeko kehou tsuphrumia ze kehoulieyakezha tuoi süsütuo uko rei chülie. Uko Niepuu rüsu melie mupuo mhatho-u pie sei tuolie.

Kehou kinu vo di uko khoulieyakezha puoca kemeyieko hako we Pesikeshünu; uko kehouki nu kevo vapuo rübei zo hie morei puotei huo nu rübei tauso. Sikectümonyü uko deobado zha therie metsi vo kehoulie morosuo. Ketholeshü e puya, " Uko rübei vo kehou dikekreamia khawa keta di ctüsu. " Hauha kehouki kehou puo nu rei uko vo kehou lievi. Niepuu bu u pete khrohi pie kertüsu kehouko nu mu ha mho rei sisalie kevi chüliecie. Sitse themia kehoupourei puo gei kepele nyi cli Kehouki nu vor kehoulie tuo.

KETSOKECÜKO . 13

1. Khristanmia mha kekrükezha kezhatu-u kedipuo ga ?
2. Khristanmia puoe kehouki nu vor mo di pelielie vi me ?
3. Nanyü zanunukelhoumia teicie puo nu va kenia kedipuo kehou nu vor kehoulieya ga ?
4. Khristanmia huo vo di kehou morei viukecü ca huo thushülie.
5. Khristanmia kehouki nu vo di kehoulie mo di, u thuo u kinu ba di Niepu rüsu balie vi me ?
6. Khristan kethomia hau chülieya me ?
7. Khristanmia kinhie kehouki nu vo mo rei vi ucü pulieya ga ?
8. Mezhükemo puoca kedipuo ga ?
9. Ibriko 10:23-27 ketso phrülie.
10. We kitüdi Niepuu pele tuo ga ?

11. Kehou khakewa puoca kedipuo ga ?
12. Khristanko kedipuo mhie di kerūsuo kehou la huoniehūo hūlie tu ga ?
13. Ibriko 10:25 nu kedipuo teisozhau vor zhū-ū ta ga ?
14. Sitou dikephouma chūkezhāmia dze pushūlie.
15. Kehou nu vor kehoulieyakezha puoca huo khashūlie.
16. Kerieki khristanko kerūsuo kehou nu vo kehoulieyakezha thakie kenia khashūlie.
17. Kerūsuo kehou nu vo kehoulieyakezha puoca ketho-u kedipuo ga ?
18. UKo, Khrista e vo di kehoulieyakezha thakie zēlie mo di we Khrista rīkralie vi me ?
19. Mhanutī uko mha khakeshū zhau vajowata liro uko kedipuo mhie di chūlie tuo ga ?
20. Uko keze di vo kehou keba nu puo uko donu batuoūi keci supuo e puga ?
21. Niepuu kinhie u ze baya ga ?
22. Kerūsuo kehou kemeyietho thakie huo thushūlie.
23. Uko kehou nu kedipuo gei keplele baya ga ?
